

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

**SPRENDIMAS
DĖL TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO
PATVIRTINIMO**

2023 m. kovo 30d. Nr. T1-88
Telšiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, Socialinių paslaugų planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, 33 punktu, Telšių rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

Patvirtinti Telšių rajono savivaldybės 2023 metų socialinių paslaugų planą (pridedama).

Savivaldybės meras

Kęstutis Gusarovas

PATVIRTINTA

Telšių rajono savivaldybės tarybos
2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T1-
88

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS**

Turinys

I. ĮVADAS	4
1. Bendra informacija	4
2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai	4
3. Socialinių paslaugų plano rengėjai	4
II. BŪKLĖS ANALIZĖ	4
4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas	4
4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis	4
4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai	5
4.2.1. Socialines paslaugas teikiančių įstaigų veikla ir paslaugų infrastruktūra	5
4.2.2. Įgyvendinti projektai	10
4.2.3. Socialinės priežiūros paslaugų akreditacija	14
4.2.4. Socialinių paslaugų kontrolė	15
4.2.5. Kiti rodikliai	16
5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė	21
5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis	23
6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė	26
6.2.1. Paslaugų poreikis pagal gyventojų grupes	26
III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS	45
9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys	45
10. Priemonių planas 2023 metams	52
11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2023 metais	52
IV. FINANSAVIMO PLANAS	52
12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	52
12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas	52
13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai	52
14. Lėšos, reikalingos žmoniškųjų išteklių plėtrai	53
15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytų priemonių finansavimu	53
15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas	53
V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ	53
16. Socialinių paslaugų plėtros vizija	54
17. Prognozuojamos socialinės paslaugos	54
19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams	55
20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas	55
VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA	55
21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai	55
22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai ...	55

I. ĮVADAS

1. Bendra informacija

Telšių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2023 m. socialinių paslaugų plano (toliau – Planas) tikslai atitinka:

– Telšių rajono savivaldybės strateginio plėtros iki 2030 metų plano 3 prioriteto „Paslaugų gyventojams plėtra“ 3.1 tikslą „Kokybiškos socialinės paslaugos ir socialinės atskirties mažinimas“, kuriame nustatyti 2 uždaviniai. Pirmame uždavinyje „Socialinių paslaugų poreikio gyventojams užtikrinimas“ numatytos įgyvendinti 3 priemonės: sukurti Socialinių paslaugų poreikio gyventojams registro sistemą; pagerinti gyventojų poreikius atitinkančių socialinių paslaugų prieinamumą; sustiprinti socialinės atskirties šeimų ir jos narių integraciją bendruomenėje; užtikrinti socialinių paslaugų aukštesnę kokybę. Antrame uždavinyje „Socialinių paslaugų aukštesnės kokybės užtikrinimas“ numatytos 6 priemonės: socialinių paslaugų aukštesnės kokybės standartų sistemos įdiegimas; socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra; žmoniškųjų išteklių plėtra; gyventojų skurdo ir socialinės atskirties mažinimas; priemonių, skirtų gyventojų skurdui, socialinei atskirčiai mažinti ir būtiniausiems socialiniams poreikiams užtikrinti, stiprinimas; priemonių, skirtų negalią turinčių asmenų savarankiškumui ir socialiniams poreikiams užtikrinti, stiprinimas.

– Telšių rajono savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano 07 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas“ 2 tikslą – kurti rajone socialiai saugią aplinką, mažinti socialinę atskirtį Telšių rajone bei organizuoti ir teikti kokybiškas socialines paslaugas įvairioms žmonių socialinėms grupėms, bei 3 tikslą – plėtoti teikiamas socialines paslaugas ir gerinti jų kokybę.

Plane teikiama informacija apie Telšių rajone teikiamas socialines paslaugas, paslaugų teikėjus ir gavėjus, socialinių paslaugų infrastruktūrą, analizuojamas socialinių paslaugų išvystymo ir paslaugų plėtros poreikis, nustatomi socialinių paslaugų plėtros tikslai ir prioritetai, numatomi uždaviniai, priemonės ir finansavimo šaltiniai.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai yra šie:

- nustatyti veiksnius, turinčius įtakos gyventojų socialinių paslaugų poreikiams tenkinti, socialinių paslaugų plėtros prioritetus ir tai, kiek lėšų reikės socialinėms paslaugoms finansuoti;
- užtikrinti asmenų priklausomumo (nesavarankiškumo) prevenciją (savarankiškumą išsaugančias, jį atkuriančias ir mažėjimą lėtinančias priemones);
- gerinti socialinių paslaugų kokybę, didinti jų kompleksiskumą ir veiksmingumą, apimančią efektyvesnės socialinių paslaugų struktūros kūrimą ir esamos pertvarkymą;
- informuoti suinteresuotus asmenis ir organizacijas, atstovaujančias socialinių paslaugų vartotojams ar ginančias žmonių socialinių grupių interesus ir teises (toliau vadinama – organizacijos), įtraukti jas į socialinių paslaugų planavimą ir stebėseną.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Planą parengė Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

Informaciją teikė Telšių socialinių paslaugų centras, Telšių vaikų globos namai, Telšių rajono senelių globos namai, Telšių centras „Viltis“ ir kitos Telšių rajone veikiančios nevyriausybinės organizacijos.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

Telšių rajono gyventojų demografiniai rodikliai 2023 m.¹

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius
1.	Nuolatinių gyventojų skaičius² iš jų:	42883
1.1.	Mieste	23135
1.2.	Kaime	19748
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai ³	10491
2.2.	suaugę asmenys su negalia ⁴	4132
2.3.	vaikai (iki 17 m.)	6740
2.4.	vaikai su negalia	289
2.5.	socialinės rizikos vaikai	475
3.	Šeimos, patiriančios socialinę riziką	258
4.	Vaikų skaičius šeimose, patiriančiose socialinę riziką	475
4.2.	neįgalių vaikų skaičius šeimose, patiriančiose socialinę riziką	60
5.	Kiti demografiniai rodikliai	
5.1.	socialinės rizikos asmenų	153

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai**4.2.1. Socialines paslaugas teikiančių įstaigų veikla ir paslaugų infrastruktūra****4.2.1.1. Biudžetinės socialinių paslaugų įstaigos**

Telšių rajone veikia keturios socialines paslaugas teikiančios biudžetinės įstaigos, t. y.: Telšių socialinių paslaugų centras, Telšių rajono senelių globos namai, Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras ir Telšių centras „Viltis“. Žemiau 1 paveiksle pateikiama informacija apie šių įstaigų veiklą 2022 m.

1 pav.

Telšių rajone veikiančios biudžetinės socialines paslaugas teikiančios įstaigos²

¹ Lietuvos Respublikos statistikos departamentas

² Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

 Telšių socialinių paslaugų centras - 115 etatų; - teikiama 17 rūšių socialinių paslaugų; - 2023 m. biudžetas - 2576,9 tūkst. Eur (d. užm. - 2189,7 tūkst. Eur); iš jų SB - 1279,50 tūkst. Eur (d. užm. - 1122,7 tūkst. Eur).	 Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras - 11 etatų; - teikiama 9 rūšių socialinės paslaugos; - 8 socialinės globos vietų skaičius; - 2023 m. biudžetas - 513,7 tūkst. Eur (d. užm. - 231,6 tūkst. Eur); iš jų SB - 245,0 tūkst. Eur (d. užm. - 104,2 tūkst. Eur).	 Telšių rajono senelių globos namai - 59 etatai; - teikiama 4 rūšių socialinės paslaugos; - 100 gavėjų vietų; - 2023 m. biudžetas - 1108,7 tūkst. Eur (d. užm. - 762,0 tūkst. Eur); iš jų SB - 675,8 tūkst. Eur (d. užm. - 548,9 tūkst. Eur).	 Telšių centras „Viltis“ - 7,0 etatų; - teikiama 3 rūšių socialinės paslaugos; - 60 gavėjų vietų; - 2023 m. biudžetas - 825,5 tūkst. Eur (d. užm. - 698,9 tūkst. Eur); iš jų SB - 742,30 tūkst. Eur (d. užm. - 668,6 tūkst. Eur).
---	---	---	--

4.2.1.1.1. Telšių centras „Viltis“

Telšių centre „Viltis“ (toliau – Vilties centras) organizuojamos ir teikiamos trumpalaikės (iki 5 parų per savaitę) ir dienos socialinės globos paslaugos suaugusiems asmenims su proto ar psichikos negalia. Taip pat teikiamos atokvėpio paslaugos asmens namuose (4 suaugusiems ir 2 vaikams su negalia). Paslaugų gavėjų vietų skaičius – 60, iš jų: dienos socialinės globos – 40, trumpalaikės socialinės globos – 20, atokvėpio paslaugų asmens namuose – 4 vietos. Paslaugų kainos: dienos socialinė globa institucijoje asmeniui su negalia – 804,70 Eur/ mėn, su sunkia negalia – 1111,00 Eur / mėn.; trumpalaikės socialinės globos (iki 5 parų per savaitę) asmeniui su negalia – 980,00 Eur / mėn, su sunkia negalia – 1520,00 Eur / mėn. Nustatytas asmens mokėjimo dydis už suteiktas paslaugas: už dienos socialinę globą mokama 20 proc. gaunamų pajamų; už trumpalaikę socialinę globą (iki 5 parų per savaitę) – 50 proc. gaunamų asmens pajamų. Mokama už faktiškai lankytas dienas. Planuojama, jog 2023 m. paslaugos bus suteiktos iki 60 asmenų.

Telšių centre „Viltis“ įsteigta 47,5 etato, iš kurių 40,5 etato yra išlaikoma iš savivaldybės biudžeto lėšų; 7,0 – iš specialios tikslinės dotacijos paslaugoms asmenims su sunkia negalia teikti.

Telšių centras „Viltis“ partnerio teisėmis dalyvauja ES finansuojame projekte Nr. 08.1.1-CPVA-V-427-0001 „Bendruomeninių apgyvendinimo bei užimtumo paslaugų su proto ir psichikos negalia plėtra Telšių rajone“. Projektas įgyvendinamas 2021-2023 m., planuojamos veiklos: 60 vietų dienos užimtumo centras, 20 vietų socialinės dirbtuvės; 10 vietų grupiniai gyvenimo namai, 40 vietų specializuotos slaugos ir socialinės globos paslaugos. Įgyvendinus projektą planuojamas paslaugų gavėjų skaičius Telšių centre „Viltis“ – 130, planuojams etatų skaičius – 88 etatai.

Istaigos pateikti poreikiai ir aktualijos:

- tęsti ir stiprinti nestacionarias dienos užimtumo paslaugas;
- didinti įstaigą lankančių klientų skaičių ir teikti kuo kokybiškesnes socialines paslaugas;
- kuo skubiau renovuoti įstaigos pastatą ir visapusiškai jį pritaikyti neįgalųjų poreikiams;
- užtikrinti interneto ryšio prieinamumą visose Centro patalpose;
- nepakankami finansiniai resursai kelti darbuotojų kvalifikaciją dėl aukštų mokymų ir supervizijų kainų.

4.2.1.1.2. Telšių socialinių paslaugų centras

Telšių socialinių paslaugų centras (toliau – Centras) teikia bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas. Centro struktūroje yra Telšių nakvynės namai, Telšių savarankiško gyvenimo namai, Laikini šeimos namai, Globos centras, Upynos, Zarėnų, Telšių ir Mitkaičių dienos centrai. Centras teikia paslaugas visoje Savivaldybės teritorijoje. Centrai priskirti įgyvendinti šias bendrąsias socialines paslaugas: informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, transporto, asmeninės higienos ir priežiūros

paslaugų bei sociokultūrinių paslaugų. Centras teikia akredituotas socialinės priežiūros paslaugas: pagalbą į namus, socialinių įgūdžių ugdymą, palaikymą ir (ar) atkūrimą, socialinę priežiūrą šeimoms, apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose, atokvėpio, laikino apnakvindinimo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos, apgyvendinimo nakvynės namuose, vaikų dienos socialinės priežiūros, dienos socialinės globos, pagalbos globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įvaikintojams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti, socialinę reabilitaciją neįgaliesiems bendruomenėje. Teikia socialinę globą asmens namuose ir dienos centruose bei vykdo Globos centro funkcijas ir GIMK mokymus. Telšių socialinių paslaugų centras priimama/ išdalina paramą maisto produktais, higienos priemonėmis iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšų

Patvirtintas maksimalus etatų skaičius – 115 etatų, iš kurių 69,5 etatai išlaikomi iš Savivaldybės biudžeto, 24,50 – iš specialios tikslinės dotacijos vykdyti šeimų socialinę priežiūrą, 7,5 – individualios priežiūros specialistų etatai socialinei priežiūrai šeimoms, 5,63 – iš tikslinės dotacijos asmenims su sunkia negalia, 3,5 – iš ES Globos centro funkcijai vykdyti, 2 – iš įstaigos pajamų, 1,37 – iš valstybės biudžeto vaikų dienos centrų veiklai vykdyti, 1 – ES gerovės konsultanto funkcijai vykdyti.

Istaigos pateikti poreikiai ir aktualijos:

- įrengti konteineriniuose nameliuose prie Nakvynės namų higienos patalpas;
 - tęsti integralios pagalbos paslaugų teikimą Telšių rajono gyventojams, finansuojamą iš ES;
 - būtina įsigyti automobilių paslaugoms teikti;
 - įdiegti transporto kontrolės įrenginius automobiliuose;
 - tęsti Telšių dienos centre sociokultūrinių paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims;
- įrengti liftą ir pandusą,
- socialinių darbuotojų padėjėjams būtina nupirkti mobilaus darbo telefono aparatus, dviračius ir darbo rūbus;
 - reikalingas psichologo etatas.

4.2.1.1.3. Telšių rajono senelių globos namai

Telšių rajono senelių globos namuose (toliau – Globos namai) teikiamos akredituotos socialinės priežiūros paslaugos – apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose ir socialinės globos paslaugos – dienos, trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa. Globos namų struktūroje yra Gedrimų savarankiško gyvenimo namai.

Patvirtintos paslaugų kainos: trumpalaikės / ilgalaikės socialinės globos – 995,0 Eur / mėn. asmeniui; 1558,0 Eur / mėn. – asmeniui su sunkia negalia; socialinės priežiūros paslaugos Gedrimų savarankiško gyvenimo namuose – 410,00 Eur / mėn. asmeniui. Paslaugų gavėjas už dienos socialinę globą moka nuo 5 iki 10 proc. gaunamų pajamų. Už kitas suteiktas paslaugas moka pagal nustatytus paslaugų įkainius. Už suteiktas trumpalaikės ir ilgalaikės globos paslaugas asmuo moka 80 proc. savo pajamų, kita paslaugos dalis dengiama iš savivaldybių biudžetams skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų. Trumpalaikės/ ilgalaikės socialinės globos paslaugos 2022 m. suteiktos 73 asmenims (2021 m. - 74 asmenims). Už paslaugas Gedrimų savarankiško gyvenimo namuose asmuo moka iki 30 proc. paslaugos kainos, priklausomai nuo gaunamų pajamų dydžio. Taip pat kiekvieną mėnesį apskaičiuojamas mokestis už komunalines paslaugas bei mokestis už kitas asmens pasirinktas papildomas paslaugas.

Maksimalus etatų skaičius – 59 etatai, iš kurių 36 išlaikomi iš savivaldybės biudžeto, 12,5 – iš specialiosios dotacijos globai asmenims su sunkia negalia teikti, 10,5 – iš įstaigos pajamų. Telšių rajono senelių globos namuose yra 34,5 etatai, Gedrimų savarankiško gyvenimo namuose – 11 etatų.

Įgyvendinus ES struktūrinių fondų projektą Nr. 08.1.1-CPVA-R-407-81-0007 „Telšių dienos centro pritaikymas neįgalųjų ir senyvo amžiaus asmenų poreikiams“, įsteigiamas Telšių senelių globos namų struktūrinis padalinys Dienos centras, kuriame bus teikiamos trumpalaikės socialinės globos (atokvėpio), dienos socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir dienos užimtumo, sociokultūrinės paslaugos asmenims su fizine negalia ir senyvo amžiaus asmenims (planuojamas paslaugų gavėjų skaičius iki 30 asmenų). Siekiant užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą Telšių senelių globos namuose ir atsižvelgiant į tai, kad paslaugos bus teikiamos skirtingoms paslaugų gavėjų grupėms, padidintas maksimalus etatų skaičius nuo 49,5 iki 59.

Istaigos pateikti poreikiai ir aktualijos pagal tobulintinas kryptis:

- Globos namų aplinkos pritaikymas ir gerinimas;
- gyventojams teikiamų paslaugų kokybės gerinimas; darbuotojų darbų sąlygų gerinimas;
- trumpalaikės socialinės globos (atokvėpio), dienos socialinės globos paslaugų senyvo amžiaus asmenims ir dienos užimtumo, sociokultūrinių paslaugų teikimą asmenims su fizine negalia ir senyvo amžiaus asmenims užtikrinimas.

4.2.1.1.4. Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras

Telšių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Telšių vaikų globos namų pavadinimas pakeistas į Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centrą (toliau – Vaiko ir šeimos gerovės centras). Vaiko ir šeimos gerovės centrui pavesta vykdyti naujas prevencines socialines paslaugas, užtikrinti kompleksinių paslaugų teikimą, teikti akredituotą socialinės priežiūros paslaugą palydėjimo paslauga jaunuoliams. Vaiko ir šeimos gerovės centras teikia trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugas tėvų globos netekusiems vaikams iki 21 metų bendruomeniniuose namuose. Patvirtinta vieno vaiko paslaugos kaina – 1710,00 Eur / mėn., maksimalus vietų gavėjų skaičius nuo 2022 m. sausio 1 d. – 8 (2021 m. – 16). Per 2019 m. vietų skaičius mažėjo nuo 30 iki 16 (2018 m. vietų skaičius mažėjo nuo 50 iki 30). Vaiko ir šeimos gerovės centre 2022 m. pabaigoje gyveno 7 vaikai (2021 m. – 8), iš kurių 5 globotiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, 4 nustatytas neįgalumo lygis. Didžiausias paslaugų gavėjų skaičius vienu metu 2021 m. buvo 14 vaikų (2020 m. – 15 vaikų).

Per metus iš Vaiko ir šeimos gerovės centro išvyko gyventi savarankiškai 1 vaikas (2021 m. – 6). Vaiko ir šeimos gerovės centras pradėjo teikti palydėjimo paslaugą 1 jaunuoliui po institucinės socialinės globos. Patvirtintas maksimalus etatų skaičius – 11, iš kurių 0,75 etato išlaikoma iš valstybės sepcialiosios dotacijos pagal teisės aktus savivaldybėms perduotoms įstaigoms išlaikyti.

Istaigos pateikti poreikiai ir aktualijos:

- užtikrinti prevencinių socialinių paslaugų (kompleksiškai teikiamų paslaugų) organizavimą ir teikimą;
- organizuoti palydėjimo paslaugą jaunuoliams po institucinės socialinės globos.

4.2.1.2. Viešosios įstaigos

Telšių rajono savivaldybėje veiklą vykdo 10 viešųjų įstaigų (toliau – VŠĮ), kurių steigėjai yra fiziniai ir juridiniai asmenys, ir VŠĮ „Varnių pirminės sveikatos priežiūros centras“, kurios steigėjas yra Telšių rajono savivaldybė.

VŠĮ „Varnių pirminės sveikatos priežiūros centras“ struktūriniame padalinyje Palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės Slaugos skyriuje (toliau – Globos skyrius) yra teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos. Ilgalaikė socialinė globa skiriama asmenims su sunkia negalia, o trumpalaikė socialinė globa teikiama vienišiams senyvo amžiaus asmenims arba asmenims, kuriems reikalinga socialinė globa, kai nepakanka 120 dienų trukmės gydymo, bei sergantiems rizikos grupės asmenims. Įstaigoje patvirtintas 30 vietų gavėjų skaičius. 2022 m. spalio 1 d. patvirtinta paslaugos kaina senyvo amžiaus ir asmeniui su negalia – 1300,00 Eur/ mėn., asmeniui su sunkia negalia – 1590,00 Eur/ mėn. Už paslaugas yra apmokama iš savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto ir asmens pajamų už faktiškai suteiktas paslaugas. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos asmenims skiriamos ne ilgiau kaip 6 mėn. per kalendorinius metus. Jei nustatoma, jog asmeniui reikalinga ilgalaikė socialinė globa su intensyvia medicinine slauga, paslaugos skiriamos neterminuotai ir už paslaugas asmuo moka teisės aktų nustatyta tvarka. Sprendimą dėl paslaugų skyrimo įvertinus senyvo amžiaus ir suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikį priima Socialinės paramos ir rūpybos skyrius. 2022 m. ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugos suteiktos 29 asmenims su sunkia negalia.

VŠĮ „Telšių krizių centras“ Steigėjas – privatus fizinis asmuo. Telšių krizių centras teikia akredituotas socialinės priežiūros paslaugas: apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose, psichosocialinę pagalbą ir intensyvią krizių įveikimo pagalbą. Finansavimas skiriamas už faktiškai suteiktą paslaugas Telšių rajono gyventojams pagal pasirašytą akredituotų socialinės priežiūros paslaugų finansavimo sutartį. Telšių krizių centras įgyvendina įvairius projektus finansuojamus ES, VB lėšomis dirba savižudžių prevencijos ir postvencijos srityje, yra akredituotas specializuotos pagalbos centras. Per 2022

m. 6 mėnesius suteikė psichosocialines paslaugas – 30, intensyvią krizių įveikimo pagalbos paslaugas – 4, apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugas – 10, Telšių rajono gyventojų.

VŠĮ „Soneima“ yra neįgaliųjų socialinė įmonė, kurioje organizuojama darbinė veikla neįgaliesiems. Įmonė įsteigta Telšių rajono savivaldybės iniciatyva. Savo dalį Telšių rajono savivaldybė pardavė ir nuo 2020 m. steigėju yra fiziniai asmenys.

VŠĮ „Soneima“ vykdo neįgaliųjų darbinį užimtumą ir gauna subsidijas iš Užimtumo tarnybos. 2022 m. gruodžio 1 d. įstaigoje buvo įdarbinta 17 neįgaliųjų (2021 m. – 13). VŠĮ „Soneima“ 2022 m. taip pat įgyvendino neįgaliųjų socialinės reabilitacijos projektą (žr. 2 lentelė).

VŠĮ „Kurkime vaikams rytojų“ vykdo bendruomeninių vaikų globos namų veiklą. Steigėjai yra 2 fiziniai asmenys. Telšių rajono savivaldybės administracija 2018 m. gegužės 3 d. pasirašė Tėvų globos netekusių vaikų socialinės globos teikimo ir finansavimo sutartį su VŠĮ „Kurkime vaikams rytojų“. Įstaigoje sukurtos 28 gavėjų vietos. 2022 m. paslaugos buvo teikiamos 14 Telšių rajono vaikų (2021 m. – 16).

Paslaugos kaina 2022 m. buvo: tėvų globos netekusiam vaikui – 1824,00 Eur / mėn.; tėvų globos netekusiam vaikui su negalia – 2250,00 Eur / mėn. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu maksimali finansuojama paslaugos kaina iš savivaldybės biudžeto buvo 1700,00 Eur / mėn., vaikui su negalia 1980,00 Eur / mėn.¹ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės 2022-2024 m. strateginis veiklos planas

VŠĮ „Gyvenk kartu“ veiklą pradėjo 2020 m. Grupinio gyvenimo namuose teikiamos trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos asmenims su proto ir psichikos negalia. Įstaigoje yra 8 paslaugų gavėjų vietos. Grupiniuose gyvenimo namuose teikiama globa 7 Telšių rajono gyventojams, iš kurių 2 asmenys teismo sprendimu paimti iš šeimų dėl netinkamos priežiūros, 2 asmenims paslaugos pradėtos teikti globėjo, kuris dėl amžiaus ir sveikatos būklės negali vykdyti globėjo pareigų, prašymu, 3 asmenims dėl to, jog šeimoje nėra galimybių globoti neįgalių asmenų.

VŠĮ „Vaikystės aitvarai“ savo veiklą pradėjo 2020 m. Grupiniuose gyvenimo namuose teikiamos trumpalaikės / ilgalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims. Įstaigoje yra 6 paslaugų gavėjų vietos. 2022 m. paslaugos suteiktos 6 asmenims su sunkia negalia. Paslaugos kaina 2022 m.: senyvo amžiaus asmeniui ir asmeniui su negalia – 1400,00 Eur / mėn., asmeniui su sunkia negalia – 1602,00 Eur / mėn.

VŠĮ „Sunokęs laikas“ savo veiklą pradėjo 2020 m. Grupinio gyvenimo namuose teikiamos trumpalaikės / ilgalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims. Įstaigoje yra 6 paslaugų gavėjų vietos. 2022 m. paslaugos suteiktos 4 asmenims, iš jų 4 asmenims su sunkia negalia ir 1 senyvo amžiaus asmeniui su negalia. Paslaugų kaina 2022 m.: senyvo amžiaus ir suaugusiam asmeniui su negalia – 1200,0 Eur / mėn., senyvo amžiaus asmeniui su sunkia negalia – 1600,0 Eur / mėn., Įstaigoje buvo teikiamos paslaugos ir Mažeikių rajono gyventojams.

VŠĮ „Nacionalinės socialinės integracijos institutas“ savo veiklą pradėjo 2020 m., nuo 2022 m. teikia akredituotas socialinės priežiūros pagalbos į namus paslaugas, senyvo amžiaus ir neįgaliesiems Telšių rajono gyventojams. 2022 m. suteikė paslaugas 32 asmenims. Už suteiktas pagalbos į namus paslaugas asmuo moka įvertinus jo pajamas, likusią paslaugos kainos dalis dengiama iš savivaldybės biudžeto lėšų. Paslaugos teikėjo kaina 9,0 Eur / val. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu maksimali finansuojama paslaugos kaina iš savivaldybės biudžeto buvo 7,50 Eur / val.

VŠĮ „Roviltė“ savo veiklą pradėjo 2022 m., teikia akredituotas socialinės priežiūros pagalbos į namus paslaugas, senyvo amžiaus ir neįgaliesiems Telšių rajono gyventojams. 2022 m. suteikė paslaugas 38 asmenims. Už suteiktas pagalbos į namus paslaugas asmuo moka įvertinus jo pajamas, likusią paslaugos kainos dalis dengiama iš savivaldybės biudžeto lėšų. Paslaugos teikėjo kaina 7,50 Eur / val. Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimu maksimali finansuojama paslaugos kaina iš savivaldybės biudžeto buvo 7,50 Eur / val.

VŠĮ „Maltos ordino pagalbos tarnyba“ teikia akredituotas socialinės priežiūros paslaugas – vaikų dienos socialinę priežiūrą vaikų dienos centre, nuo 2021 m. pradėjo teikti palydėjimo paslaugą jaunuoliams. Nuo 2021 m. rugsėjo 16 dienos Viekšnių kaime, Telšių rajone, atidarė pirmuosius globos namus, pavadintus Šv. Jono Krikštytojo vardu (Maltiečių namai). Maltiečių namuose teikiamos trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims. Maltiečių namuose yra 28 vietos, Telšių rajono savivaldybė perka trumpalaikės / ilgalaikės socialinės globos

paslaugas 19 asmenų. Paslaugos kaina asmeniui – 1365,00 per. mėn, asmeniui su sunkia negalia – 1625,00 eur. mėn.

4.2.1.3. *Nevyriausybinių organizacijų*

Telšių rajone socialinės pagalbos ir socialinių paslaugų teikime aktyviai veikia 10 nevyriausybinių organizacijų (toliau NVO). NVO įgyvendina socialinius, inovacijų ir socialinės reabilitacijos projektus (žr. 2 lentelę) projektus, dalyvauja institucinės globos asmenims su proto ir psichikos negalia pertvarkoje, teikia akredituotas socialinės priežiūros paslaugas (žr. 3 lentelę) bei dalyvauja socialinės pagalbos Telšių rajono gyventojams teikime. Iš 17 Telšių rajone veikiančių vaikų dienos centrų, 13 jų administruoja NVO, iš jų 1 katalikiška organizacija, 8 kaimo bendruomenės, 4 Telšių mieste veikiančios NVO (žr. 4 lentelę).

4.2.2. Įgyvendinti projektai

4.2.2.1. *Socialinės reabilitacijos projektai*

Socialinės reabilitacijos projektai finansuojami iš valstybės ir savivaldybės biudžeto. Socialinės reabilitacijos paslaugos 2022 m. suteiktos 326 neįgalių asmenų (2021 m. – 418; 2020 m. – 381). Vykdytos šios veiklos: neįgaliųjų dienos užimtumas; individuali pagalba neįgaliajam; neįgaliųjų meninių gebėjimų lavinimas būreliuose, kolektyvuose, klubuose; pagalba neįgaliųjų šeimos nariams. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus 2022 m. vykdė 8 nevyriausybinių organizacijų. Projekto pasiekti rezultatai 2022 m. pateikti žemiau lentelėje. Nuo 2023 m. Socialinės reabilitacijos neįgaliesiems paslaugas gali teikti tik akredituotas socialinės reabilitacijos paslaugas teikianti organizacija.

2 lentelė

Socialinės reabilitacijos paslaugas 2022 m. teikusios organizacijos ir skirtas finansavimas⁵

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Projekto dalyvių skaičius 2022 m.	Projektams skirtą lėšų, tūkst. Eur 2022 m.
1.	Žemaitijos psichikos negalią turinčių žmonių klubas „Telšių atjauta“	40	11239
2.	Telšių rajono neįgaliųjų draugija	22	8614
3.	Telšių neįgaliųjų ir neįgalių pensininkų draugija	48	11258
4.	Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	68	13276
5.	Telšių Parkinsono ligos draugija	46	9874
6.	Viešojo įstaiga LASS šiaurės rytų centras, Telšių rajono filialas	37	12124
7.	Lietuvos neįgaliųjų ir pensininkų bendrija	41	10258
8.	VŠĮ "Soneima"	24	14185
VISO		326	90828,00

4.2.2.2. *Socialiniai ir inovacijų projektai*

Telšių rajone aktyviai veikia 15 nevyriausybinių organizacijų, dalyvaujančių socialinėje veikloje ir galinčių teikti socialines paslaugas rajono gyventojams. Šios organizacijos yra Telšių rajono savivaldybės socialiniai partneriai bendrųjų socialinių paslaugų, socialinės priežiūros paslaugų teikimo srityje. Socialinius projektus, orientuotus į vaikų, pagyvenusių žmonių ir neįgaliųjų užimtumo, nusikalstamumo prevencijos vykdymą, skurdo ir socialinės atskirties mažinimą, teikia ir biudžetinės įstaigos. Prisidedant prie socialinių projektų įgyvendinimo siekiama įtraukti NVO į socialinių paslaugų teikimą; skatinama vykdyti naujus ir inovatyvius projektus, užtikrinti gyventojams teikiamų paslaugų įvairovę; sudarant galimybę organizuoti priemones tų gyventojų grupėms ir tiems projektams, kuriems nėra numatytas finansavimas iš valstybinių ir kitų programų.

⁵ Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

2022 m. finansuoti 6 projektai, kuriuos įgyvendino 5 nevyriausybinių organizacijos ir viena savivaldybės biudžetinė įstaiga. Suteiktos pagalbos į namus paslaugos neįgaliams ir senyvo amžiaus asmenims, neįgaliųjų pavežėjimo paslaugos, organizuotas maitinimas senyvo amžiaus asmenims, gyvenantiems atokiose vietovėse, organizuotas aprūpinimas rūbais ir avalyne, nuotolinė socialinė globa.

Per 2022 metus socialiniams projektams įgyvendinti iš Savivaldybės biudžeto lėšų buvo skirta – 23219,75 eurų. (2021 m. – 39523,36 eurų). Socialiniams projektams įgyvendinti iš rėmėjų ar fondų gauta 23320,19 eurų.

Organizacijų teikiančių paraiškas finansavimui iš savivaldybės biudžeto lėšų mažėjimą lemia tai, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. nevyriausybinių organizacijos akredituojasi socialinės priežiūros paslaugų teikimui. Pasirašius Akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimo sutartį yra finansuojama už faktiškai suteiktas paslaugas. 2022 m. Telšių rajone akredituotos 28 nevyriausybinių organizacijos (bendruomenės, VŠĮ ir asociacijos) turinčios teisę teikti akredituotas socialinės priežiūros paslaugas Telšių rajone.

Telšių rajono savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano 7 programos 01 tikslo 03 uždavinio 15 priemonės „Socialinių inovacijų ir savanorystės skatinimas bei akcijų organizavimas“ priemonei įgyvendinti panaudota 25757,00 Eur. (2021 m. – 15945,00 Eur). Finansavimas 17 priemonių įgyvendinimui (2021 m. – 7).

3 lentelė

2022 m. įgyvendinti socialiniai projektai⁶

Organizacijos pavadinimas	Projekto pavadinimas	Projektui skirtas finansavimas, tūkst. Eur			Suteikta paslaugų
		SB	Pritraukta lėšų	Iš viso projektui	
Telšių neįgaliųjų ir neįgalių pensininkų draugija	„Pavežėjimo paslaugos neįgaliams ir senyvo amžiaus asmenims“	5000,0	9863,33	14863,00	Transporto organizavimo paslauga
Telšių rajono neįgaliųjų draugija	„Socialinių paslaugų teikimas neįgaliams ir senyvo amžiaus asmenims“	3750,00	693,00	4443,00	Pagalbos į namus paslaugos neįgaliams ir senyvo amžiaus asmenims
Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyrius	„Aprūpinimas būtiniausiais rūbais ir avalyne“	500,00	6573,32	11573,32	Savanorių įtraukimas į projekto veiklas, aprūpinimas būtiniausiais rūbais ir avalyne.
Telšių diabetikų bendrija „Dia Telšiai“	„Gyvenimas su diabetu“	1760,00	381,00	2141,00	Teikiamos paslaugos diabetu sergantiems draugijos nariams, seminarai, kultūrinė veikla ir t.t.
Maltos ordino pagalbos tarnyba	„Maistas ant ratų“	2900,00	4847,59	7747,59	Teikiamas karštas maistas senyvo amžiaus asmenims, gyvenantiems atokiose vietose
Telšių socialinių paslaugų centras	„Nuotolinė socialinė globa“	4809,75	961,95	5771,7	Teikiamos nuotolinės paslaugos senyvo amžiaus, neįgaliams asmenims, kuriems reikia bendravimo.

4.2.2.3. Kiti projektai

Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyrius 2021-11 – 2022-04 laikotarpyje įgyvendino projektą „Socialinės rizikos asmenų resocializacijos modelis Socialinę riziką patiriantiems asmenims“, finansuojamą iš Europos socialinio fondo. Projekte dalyvavo 15 asmenų. Projekto tikslas – įdarbinti 7 asmenis, buvo įdarbinti 8. Projekto vertė – 19,0 tūkst. Eur. Projektas pratęstas ir 2022 m. 6 mėn.

⁶ Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

Nuo 2021 m. įsigaliojus Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. liepos 1 d. įsakymui Nr. A1-478 „Dėl Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 25¹ straipsnio įgyvendinimo“ pradėtos teikti asmeninės pagalbos paslaugos neįgaliesiems Telšių rajono gyventojams. Asmeninės pagalbos teikimo tikslas – atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, suteikti jam individualią pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant), kuri padėtų jam gyventi savarankiškai ir veikti visose gyvenimo srityse.

Telšių rajono savivaldybės asmeninės pagalbos paslaugų teikėjų atrankos komisija, patvirtinta Telšių rajono savivaldybės administracijos 2021 m. rugsėjo 8 d. įsakymo Nr. A1-1437 „Dėl Telšių rajono savivaldybės asmeninės pagalbos paslaugų organizavimo aprašo patvirtinimo“ 3 punktu, atrinko 4 organizacijas teikiančias asmeninės pagalbos paslaugas: BĮ Telšių socialinių paslaugų centras; Lietuvos Samariečių bendrijos Telšių skyrius; Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija; Lietuvos neįgaliųjų ir pensininkų bendrija. Per 2022 m. asmeninės pagalbos paslaugos suteiktos 114 asmenų. Asmeninę pagalbą teikė 37 asistentai. Asmeninės pagalbos paslaugai finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų 2022 m. skirta 371,3 tūkst. eurų. Paslauga teikiama mokamai, įvertinus paslaugos gavėjo pajamas.

4.2.3. Socialinės priežiūros paslaugų akreditacija

Nuo 2021 m. pradėtos akredituoti socialinės priežiūros paslaugos. Telšių rajono savivaldybėje 2022 m. pabaigoje akreditavosi 28 organizacijų, iš kurių 4 biudžetinės įstaigos. Žemiau pateikiama informacija apie akredituotas paslaugas Telšių rajono savivaldybėje.

4 lentelė

Akredituotos socialinės priežiūros paslaugos ir paslaugų teikėjai⁷

Eil. Nr.	Socialinės priežiūros paslaugos pavadinimas	Paslaugų teikėjas	Akredituota paslaugų gavėjų vietų skaičius
1.	Pagalba į namus Laikinas atokvėpis (asmens namuose)	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį
		VšĮ „Nacionalinis socialinės integracijos institutas“	40
		Telšių rajono neįgaliųjų draugija	10
		VšĮ „Roviltė“	30
2.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį
		Telšių šeimų centras Akvalina	15
		Telšių rajono neįgaliųjų draugija	10
		ŽPNTŽ klubas „Atjauta“	20
		Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	20
		Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyrius	30
3.	Socialinė priežiūra šeimoms	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį
		Telšių šeimų centras Akvalina	15
4.	Intensyvi krizių įveikimo pagalba	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį
		VšĮ „Via Animus“	120
		VšĮ Telšių krizių centras	30
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį
		Telšių senelių globos namai	40
		VšĮ Telšių krizių centras	16
6.	Laikinas apnakvindinimas	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį
		VšĮ Telšių krizių centras	18
7.	Psichosocialinė pagalba	Telšių šeimų centras Akvalina“	30
		VšĮ Telšių krizių centras	95
		VšĮ „Via Animus“	80
		Maltos ordino Pagalbos tarnyba	20
8.	Apgyvendinimas nakvynės namuose	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį

⁷ Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

9.	Pagalba globėjams (rūpintojams) įvaikintojams, budintiems globotojams, įtėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti	Telšių socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį
10.	Apgyvendinimas apsaugotame būste	Maltos ordino Pagalbos tarnyba	4
		VšĮ „Kurkime vaikams rytojų“	3
		VšĮ „Sudoku“ ar reikia jį įrašyti, nes iš SB nedengiam	9
		ŽPNTŽ klubas „Atjauta“	10
		Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	10
		Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyrius	5
11.	Vaikų dienos socialinė priežiūra	Telšių socialinių paslaugų centro Telšių dienos centras	40
		Telšių socialinių paslaugų centro Mitkaičių dienos centras	25
		Telšių socialinių paslaugų centro Upynos dienos centras	25
		Telšių socialinių paslaugų centro Žarėnų dienos centras	25
		Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyriaus vaikų dienos centras „Jaunieji samariečiai“	24
		Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyriaus vaikų dienos centras „Skubėkime daryti gerą“	23
		Maltos ordino pagalbos tarnybos Telšių maltiečių vaikų dienos centras	36
		Telšių moterų bendrijos „Akvalina“ šeimų centras	22
		Buožėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras „Gerumo delnai“	35
		Degaičių kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	22
		Eigirdžių miestelio bendruomenės vaikų dienos centras „Eigirdukas“	17
		Luokės bendruomenės vaikų dienos centras	26
		Kaunatavos kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	31
		Ryškėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	27
		Tryškių miestelio bendruomenės vaikų dienos centras	40
		Viešvėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	30
		Varnių I šv. apaštalo Petro ir Pauliaus parapijos Carito vaikų dienos centras;	30
12.	Palydėjimo paslauga jaunuoliams	Maltos ordino Pagalbos tarnyba	15
		Telšių rajono vaiko ir ešimos gerovės centras	6
		VšĮ „Kurkime vaikams rytojų“	10
13.	Socialinė rehabilitacija neįgaliesiems bendruomenėje	VšĮ LASS šiaurės rytų centras	26
		Žemaitijos psichikos negalią turinčių žmonių klubas "Telšių atjauta"	60
		Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	70
		Telšių rajono neįgaliųjų draugija	40
		Telšių Socialinių paslaugų centras	45
		Telšių neįgaliųjų ir neįgaliųjų pensininkų draugija	30
		VšĮ "Soneima"	20
		Lietuvos neįgaliųjų ir pensininkų bendrija	60

4.2.4. Socialinių paslaugų kontrolė

Vadovaujantis Įstaigų teikiamos akredituotos socialinės priežiūros kokybės kontrolės Telšių rajone tvarkos aprašu, patvirtintu Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A1-207 „Dėl įstaigų teikiamos akredituotos socialinės priežiūros kokybės kontrolės Telšių rajone tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 2022 m. buvo vykdyta planinė kontrolė 16 akredituotų vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose, iš jų 4 biudžetinėse įstaigos padaliniuose ir 13 NVO. Patikrinimo metų nustatyti trūkumai / pažeidimai 16 vaikų dienos centrų, iš jų trūkumus / pažeidimus pašalino ir vertinimą užbaigė 4 biudžetinės įstaigos Telšių socialinių paslaugų centro padaliniai ir nevyriausybinių organizacijų vaikų dienos centrai. Neplaninė kontrolė taip pat buvo vykdyta 16 akredituotų vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais socialinės priežiūros paslaugų akreditavimą, nustatyta, kad akredituotas paslaugas teikiančių įstaigų ir organizacijų kontrolę galima pradėti vykdyti tik praėjus 6 mėnesiams nuo akredituotų paslaugų teikimo pradžios.

Atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų akreditavosi ir pasirašė socialinės priežiūros paslaugų finansavimo sutartis su Telšių rajono savivaldybe nuo 2022 m. nuo birželio mėnesio, buvo įsteigtas vyriausiojo specialisto etatas, kurio pareigybės aprašyme pavesta vykdyti akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimo kokybės kontrolę. Planuojama, kad per 2023 m. bus sustiprinta socialinės priežiūros paslaugų teikimo kokybės kontrolė.

Siekiant užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę:

- būtina ieškoti papildomų finansavimo šaltinių siekiant pasitelkti naujausias informacines technologijas socialinių paslaugų teikime;
- būtina didinti darbuotojų kompetencijas organizuojant mokymus, supervizijas bei keliant kvalifikaciją;
- svarbu puoselėti teigiamus darbuotojų tarpusavio santykius;
- būtina skatinti darbuotojus ne tik didinamu darbo užmokesčiu, piniginiiais priedais, bet motyvuojant per tiesioginį vadovą (tiesioginio vadovo įvertinimas labai svarbus darbuotojams).

4.2.5. Kiti rodikliai.

Telšių rajono savivaldybės, kaip ir visos Lietuvos, socialinę padėtį nulemia demografiniai, ekonominiai ir socialiniai rodikliai.

Didžiausios įtakos rajono padėčiai turi migracija, neigiama natūrali gyventojų kaita, visuomenės senėjimas, dalies darbingo amžiaus žmonių pasitraukimas iš rajono darbo rinkos, įskaitant ir siekį įsidarbinti kituose Lietuvos rajonuose ar kitų valstybių darbo rinkose bei kt.

Lyginant Telšių regiono gyventojų skaičių 2021 m. liepos 1d. su gyventojų skaičiumi 2022 m. liepos 1 d., Telšių regione fiksuotas 0,95 proc. gyventojų mažėjimas, o Lietuvoje – 0,78 proc. didėjimas, t. y. Telšių regione gyventojų mažėja sparčiau nei Lietuvoje. Tuo tarpu Telšių rajone per šį laikotarpį gyventojų skaičius mažėjo 1,58 proc., kai kitose savivaldybėse pastebimai mažiau: Mažeikių r. sav. – 0,52 proc.; Plungės r. sav. – 0,89 proc., Rietavo sav. – 0,86 proc. Žemiau (1 lentelė) pateikiami statistiniai duomenys.

5 lentelė

	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022-06-01	Pokytis 2016–2021 m. (proc.)	Pokytis 2021-06-01 – 2022-06-01 (proc.)
Lietuvos Respublika	2 794 184	2 794 090	2 795 175	2 830 097	–3,23	+0,78
Telšių apskritis	132 082	130 613	129 342	131 386	–8,46	–0,95
Mažeikių r. sav.	51 497	51 056	50 782	51 591	–7,29	–0,52
Plungės r. sav.	33 284	32 991	32 627	33 233	–8,13	–0,89

Rietavo sav.	7 413	7 260	7 174	7276	-9,73	-0,86
Telšių r. sav.	39 888	39 306	38 759	39286	-9,99	-1,58

Nuolatinių gyventojų skaičius metų pradžioje ir nurodytu laikotarpiu

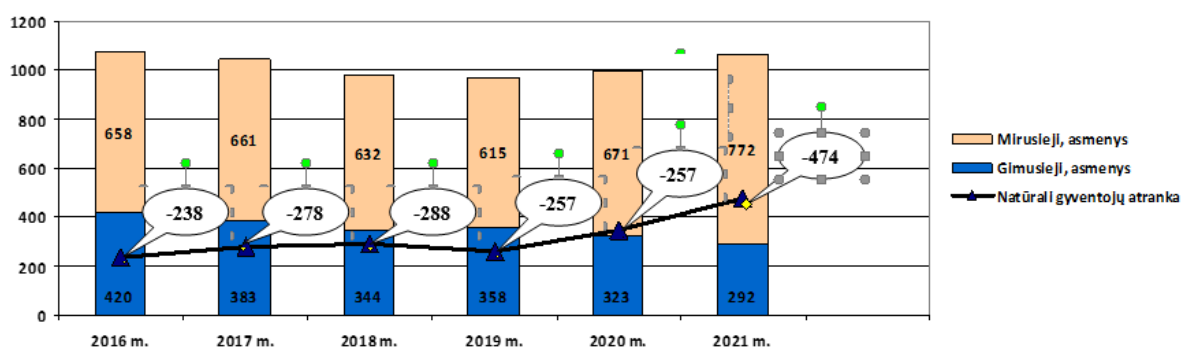
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų skaičius Telšių regione mažėja tiek dėl tarptautinės migracijos, tiek ir dėl vidaus migracijos procesų. Iš Telšių regiono 2021 m. į kitas šalies savivaldybes išvyko 821 asmuo (2020 m. – 889 asmenys), iš jų: iš Mažeikių rajono savivaldybės – 353 (200), Plungės savivaldybės – 245 (287), Rietavo savivaldybės – 6 (88), **Telšių rajono savivaldybės – 217 (314)**. Iš visų Telšių regiono savivaldybių vidinė migracija 2021 m. buvo mažesnė negu 2020 m. Tačiau išvykusiųjų iš regiono savivaldybių į kitas šalis 2021 m. buvo pastebimai daugiau nei 2020 m. Iš Telšių regiono į kitas šalis 2021 m. išvyko 1248 asmenys (2020 m. – 889 asmenys), iš jų: iš Mažeikių rajono savivaldybės – 490 (382), Plungės savivaldybės – 276 (234), Rietavo savivaldybės – 26 (86), **Telšių rajono savivaldybės – 396 (308)**. Tai atitinka ir visos Lietuvos tendencijas, iš kurios 2021 m. išvyko 25205 gyventojai, o 2020 m. – 23103 gyventojai. Šalies tarptautinės migracijos neto (EMN – imigrantų ir emigrantų skaičiaus skirtumas per vienerius metus, išreikštas tūkstančiui gyventojų), nors ir mažėja, tačiau vis dar išlieka neigiamas ir 2021 m. Lietuvos Respublikoje buvo 7,0 (2020 m. – 7,1), atitinkamai Telšių regione – 2,5 (3,7), Mažeikių rajono savivaldybėje – 4,1 (4,2), Plungės savivaldybėje – 3,6 (3,1), **Telšių rajono savivaldybėje – 0,5 (2,9)**. Telšių rajono savivaldybėje tarptautinė migracija yra pastebimai mažesnė, nei kitose regiono savivaldybėse, tačiau gyventojų skaičiaus mažėjimą nulemia vidinė migracija bei natūrali gyventojų kaita, kuri regione yra didžiausia.

Mirusiųjų skaičius Telšių rajono savivaldybėje nuo 2019 m. iki 2022 m. svyravo nedaug, t. y. 2020 m. mirė 56 asmenimis daugiau nei 2019 m., tačiau 2021 m. mirė pastebimai daugiau žmonių (772). Gimstamumo rodikliai savivaldybėje mažėja, būdingas neigiamas natūralios gyventojų kaitos rodiklis, kuris 2016 – 2019 m. laikotarpiu svyravo nedaug, o nuo 2020 m. gimstamumams mažėja pastebimai (žr. 1 pav.). Didžiausias mirtingumas 2021 m. buvo Telšių rajono savivaldybėje (772 asmenys), o Mažeikių rajono savivaldybėje 759 asmenys), Plungės – 567, Rietavo – 125. Lyginant mirtingumo rodiklį, tai jis Telšių rajono savivaldybėje buvo 19,4, o Mažeikių – 14,6. Tuo tarpu Telšių rajono savivaldybėje gimė 292 vaikai, Mažeikių rajono savivaldybėje – 392 vaikai. Gimstamumo rodiklis Telšių rajono savivaldybėje buvo 7,5, Mažeikių – 7,6. Natūralios kaitos rodiklis 2021 m. Telšių rajono savivaldybėje buvo (-) 474, Mažeikių – (-) 367, Plungės – (-) 287, Rietavo – (-) 68.

2 pav.

Natūrali Telšių rajono gyventojų kaita 2016-2021 m.

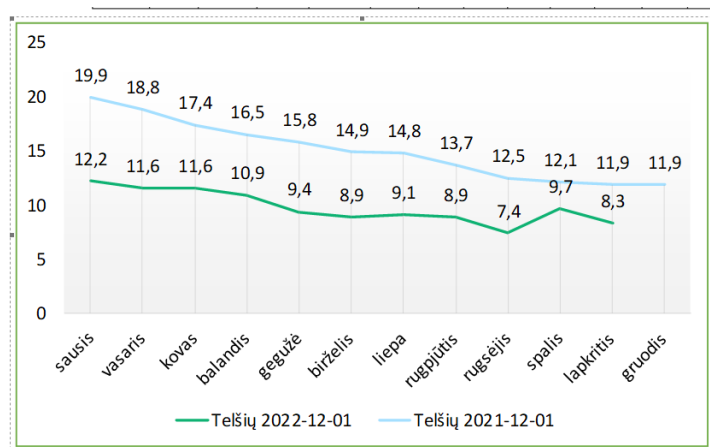
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Socialinės paramos ir socialinių paslaugų poreikis taip pat yra tiesiogiai priklausomas nuo darbingo amžiaus asmenų ir išlaikytinių skaičiaus.

Telšių rajone 2022 m. gruodžio 1 d. registruotų bedarbių buvo 1761. Registruotas nedarbas – 7,2 proc. (1,1 proc. mažesnis nei šalies vidurkis). Didžiausias registruotas nedarbas per pastaruosius 2 metus Telšių r. savivaldybėje fiksuotas 2020-12-01 – darbo neturėjo 4282 arba 18,2 proc. darbingo amžiaus

gyventojų. Nuo šio laikotarpio registruotas nedarbas sumažėjo 11 proc. punkto, o lyginant su 2021-12-01 sumažėjo 3,5 proc. Žemiau pateikiamas nedarbo pokytis 2021 m. ir 2022 m.

3 pav.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Žemiau pateikiamas nedarbo lygis šalyje ir kai kuriose kaimyninėse savivaldybėse.

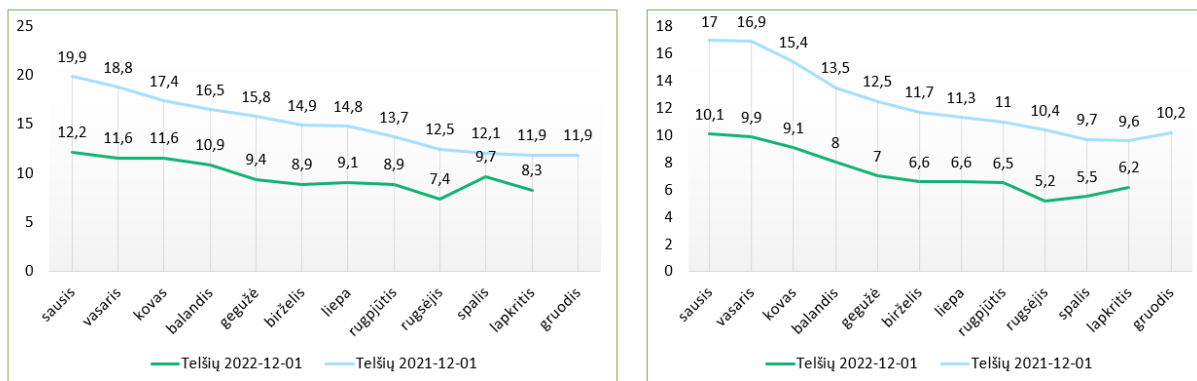
4 pav.

Savivaldybė	Registruotas nedarbas, proc.	Registruota darbo ieškančiųjų, sk.
Šalyje	8,3	145753
Telšių	7,2	1761
Mažeikių	9,2	3016
Akmenės	11,4	1324
Kelmės	9,4	1469
Joniškio	7,4	970
Pakruojo	7,8	904
Radviliškio	9,0	1947
Šiaulių m. savivaldybė	6,8	4280
Šiaulių r. savivaldybė	8,0	2064
Raseinių	9,6	1823
Kėdainių	8,9	2522
Šiaulių KAD	8,3	22080

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Lyginant moterų ir vyrų nedarbo duomenis Telšių rajone, tai moterų nedarbas yra didesnis. Žemiau pateikiama palyginamoji statistika.

5 pav.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Analizuojant bedarbių skaičių Telšių mieste ir kaimiškose seniūnijose, mažiausias yra Telšių mieste, didžiausias – Varnių seniūnijoje

6 pav.

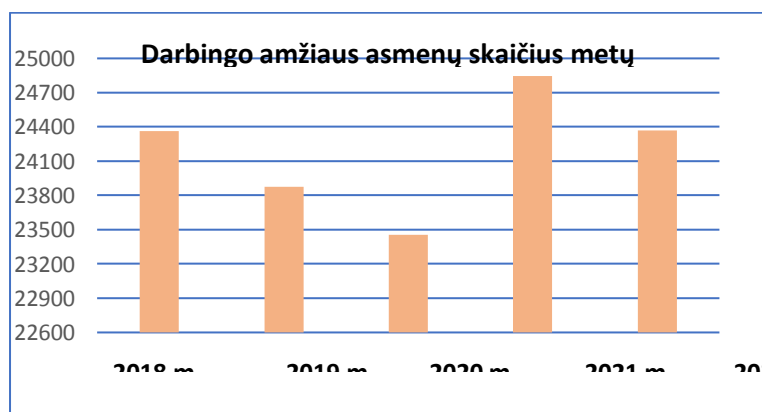
Registruotas nedarbas Telšių rajono seniūnijose 2022-12-01

Telšiai	Telšių	Varnių	Viešvienu	Gadūnavo	Degaičių	Žarėnų	Luokės	Nevarėnų	Ryškėnų	Tryškių	Upynos	Viso
Nedarbas												
Sausis	10,6	14,2	8,8	11,5	8,9	11,1	10,8	18,7	12,4	11,6	13,7	11,3
vasaris	10,1	13,1	9,1	11,3	9,7	9,9	10,1	17,6	11,9	11,2	12,8	10,7
Kovas	9,8	12,8	8,8	9,7	9	9,7	9,7	16,8	11,6	9,9	12,4	10,3
Balandis	8,9	12,4	8,1	9,2	8,2	6,6	8,9	14,1	11,1	9,5	11,1	9,4
Gegužė	7,8	11	6,8	8,3	6,8	6,1	7,5	10,8	9	8,7	9,8	8,2
Birželis	7,4	10,9	6,6	8,1	6,8	5,2	6,6	10,3	8,5	8,2	8,3	7,8
Liepa	7,6	10,6	6,8	8,1	7,5	4,9	6,8	10,2	8,2	8	8,2	7,8
Rugpjūtis	7,5	11,3	6,3	7,9	7,4	5,2	6,7	9,8	6,6	8,5	7,3	7,7
Rugsėjis	6,5	8,8	4,8	6,3	5	4,3	4,7	6,4	5,4	5,9	5,1	6,3
Spalis	6,8	8,8	5,8	7,6	5,9	5,8	5,2	6,2	5,7	6,1	6,2	6,6
Lapkritis	7,3	9,3	6,6	8,3	6,4	6,1	5,1	7,3	6,8	6,8	6,9	7,2
Gruodis												
Vidutinis												
Bedarbių skaičius laikotarpio pabaigoje												
Sausis	1395	253	116	87	90	47	90	127	148	143	111	2607
Vasaris	1319	234	120	85	98	42	84	120	142	139	104	2487
Kovas	1286	229	116	73	91	41	81	114	138	122	101	2392
Balandis	1169	222	107	69	83	28	74	96	132	117	90	2187
Gegužė	1079	207	94	66	72	27	66	77	113	113	84	1998
Birželis	1020	204	91	64	72	23	58	74	106	107	71	1890
Liepa	1044	199	94	64	80	22	60	73	102	104	70	1912
Rugpjūtis	1030	212	87	63	78	23	59	70	82	110	62	1876
Rugsėjis	902	166	66	50	53	19	41	46	68	77	44	1532
Spalis	932	165	81	60	63	26	46	44	71	79	53	1620
Lapkritis	1005	174	91	66	68	27	45	52	85	89	59	1761
Gruodis												

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

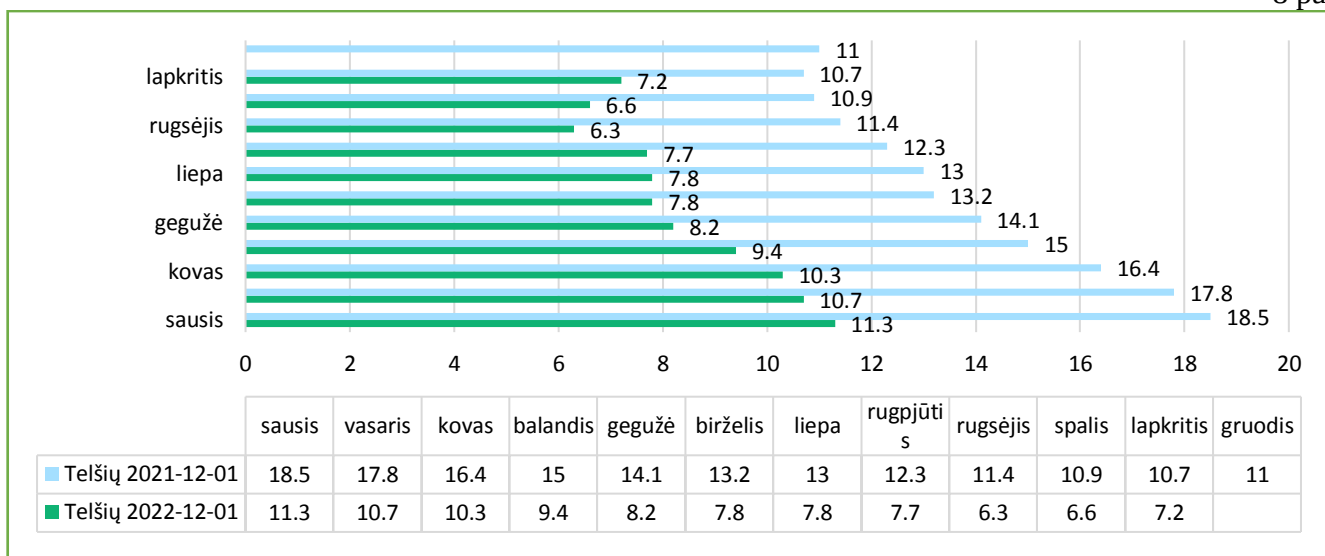
Pažymėtina, kad nors nuo 2020 m. iki 2021 m. bedarbių procentas visose Telšių apskrities savivaldybėse ženkliai sumažėjo, tačiau 2021 m. pabaigoje Telšių rajono savivaldybėje jis išliko didžiausias. Analizuojant užimtų asmenų statistiką Telšių regione išsiskiria Telšių rajonas, kuriame užimtų gyventojų dalis yra mažiausia regione (57,4 proc.). Lyginant Lietuvos statistinius užimtumo rodiklius 2017-2021 m. su Telšių regiono ir jame esančių savivaldybių rodikliais, tai tendencijos yra panašios: užimtų asmenų 2017-2019 m. daugėjo, o nuo 2020 m. – mažėja. Daugiausiai užimtų asmenų 2017 m. buvo Telšių rajono savivaldybėje – 72,1 proc., 2018 m. Rietavo savivaldybėje – 79,5 proc. (Telšių – 66,5 proc.), Mažeikių rajono savivaldybėje: 2019 m. – 82,0 proc., 2020 m. – 78,0 proc., 2021 m. – 75,1,0 proc. (atitinkamai Telšių: 2019 m. – 68,1 proc., 2020 m. – 65,6 proc., 2021 m. – 57,4 proc.). Telšių rajone darbingų gyventojų skaičius 2018–2020 m. laikotarpiu mažėjo, nuo 2021 m. pradėjo didėti. Lyginant 2018 m. pradžioje buvusį darbingų gyventojų skaičių su 2022 m. pradžioje buvusiu, pastarais padidėjo 1 proc. (2 pav.). Tačiau Telšių rajono savivaldybėje vis tik išlieka mažiausia dalis dirbančių asmenų nuo bendro gyventojų skaičiaus, lyginant su kitomis regiono savivaldybėmis.

7 pav.

Žemiau pateikiamas bendras nedarbo kitimas 2021-12-01 –2022-12-01 laikotarpyje. Nedarbas pastebimai mažėjo 2022 m. Įtakos 2021 m. nedarbui įtakos, tikėtina, turėjo pandemijos pasekmėje.

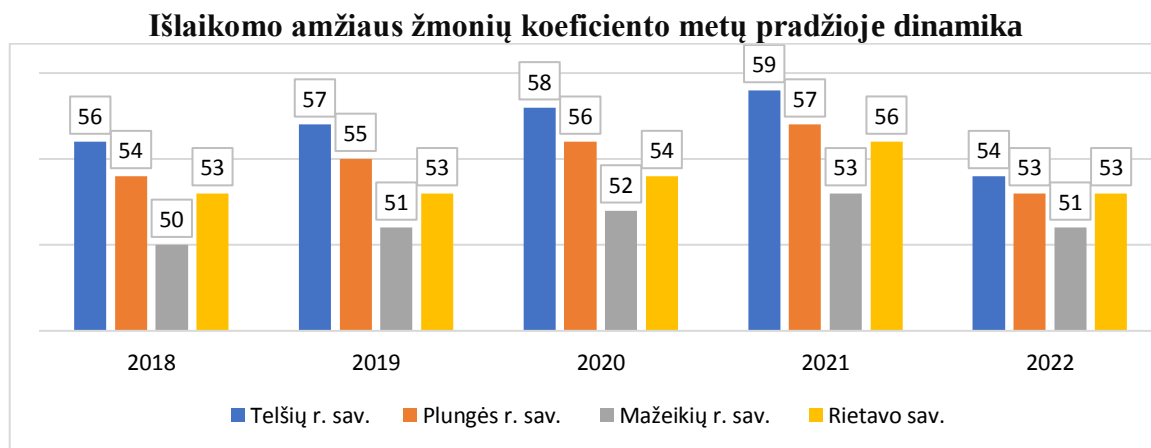
8 pav.

Šaltinis: Užimtumo tarnybos duomenys

Lyginant bedarbių procentinę dalį nuo darbingo amžiaus asmenų skaičiaus, tai šis rodiklis 2017-2020 m. buvo aukščiausias didžiausioje regiono savivaldybėje – Mažeikių rajono savivaldybėje, kurioje gyvena daugiausiai darbingo mažiau asmenų. Tačiau 2021-2022 m. bedarbių procentinė dalis buvo panaši tiek Mažeikių, tiek Telšių rajono savivaldybėse (5 pav.).

9 pav.

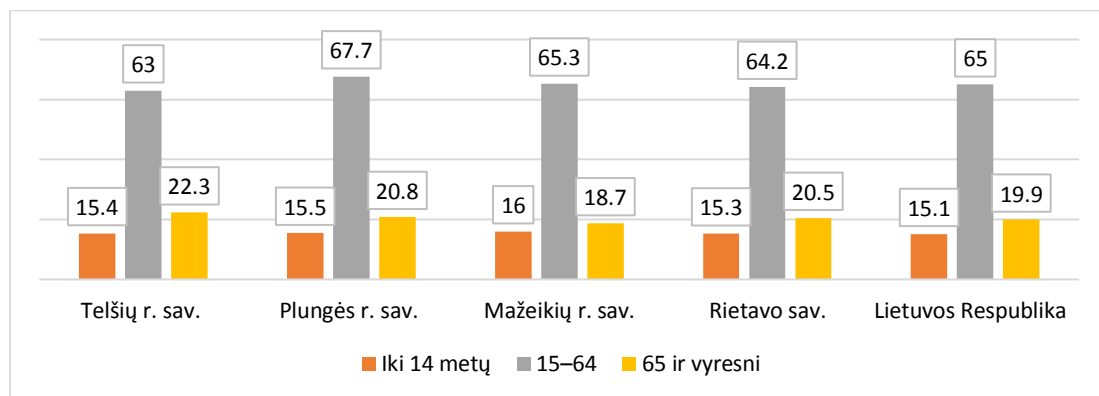

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Telšių rajono savivaldybėje išlaikomų asmenų skaičius išlieka didžiausias Telšių regione. Jis atspindi ir gyventojų amžiaus sudėtį, kuri Telšių apskrities savivaldybėse 2022 m. pradžioje pateikta grafiškai (žr. 7 pav.)

10 pav.

Nuolatinių gyventojų amžiaus struktūra 2022 m. pradžioje, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Šie statistiniai duomenys rodo, jog Telšių rajono savivaldybėje išlieka poreikis plėtoti socialinių paslaugų sistemą siekiant patenkinti senėjančios visuomenės poreikius.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė

6 lentelė⁸

⁸ Šaltinis – Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ⁹	Vietų (gavėjų ¹⁰) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai				
1.1.	Vaikų socialinės globos namai	Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Savivaldybės	8	8
1.2.	Senų žmonių socialinės globos namai	Telšių rajono senelių globos namai	Savivaldybės	59	59
1.3.	Asmenų su proto / psichikos negalia globos namai	Dūseikių socialinės globos namai	LR SADM	209	20
1.4.	Specializuoti socialinės globos ir slaugos namai	VPSPC Palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės Slaugos (globos) skyrius	Savivaldybės	30	30
2.	Šeimynos	X	x	x	x
2.1	Socialinė globa šeimoje	Telšių socialinių paslaugų centro Globos centras (budintys globotojai ir globėjai (rūpintojai) atliekantys budinčio globotojo funkcijas)	fizinis asmuo	36	36
3.	Laikino gyvenimo namai				
3.1.	Nakvynės namai	Telšių rajono socialinių paslaugų centro Nakvynės namai	Savivaldybės	15	15
	Nakvynės namai (laikino apnakvindinimo paslauga)			3	3
3.2.	Krizių centras	Telšių krizių centras	VšĮ	10	Paslaugos perkamos
3.3.	Laikino apgyvendinimo įstaiga motinoms ir vaikams	Telšių socialinių paslaugų centro struktūrinis padalinys aikini šeimos namai	Savivaldybės	36	36
4.	Dienos socialinės globos centrai				
4.1.	Senų žmonių dienos socialinės globos centras	Telšių rajono senelių globos namų struktūrinis padalinys Gedrimuose Dienos centras	Savivaldybės	4	4
		Telšių dienos centras	Savivaldybės	-	-
4.2.	Dienos socialinės globos centras asmenims su negalia	Telšių centras „Viltis“	Savivaldybės	59	59
5.	Savarankiško gyvenimo namai				
5.1.	Senyvo amžiaus žmonių savarankiško gyvenimo namai	Telšių rajono senelių globos namų struktūrinis padalinys Gedrimų savarankiško gyvenimo namai	Savivaldybės	40	35
5.2.	Socialinės rizikos asmenų (šeimų) savarankiško gyvenimo namai	Savarankiško gyvenimo namai Nakvynės namuose	Savivaldybės	46	46
5.3.	Dienos centrai	Telšių dienos centras	Savivaldybės	40	40
		Mitkaičių dienos centras	Savivaldybės	25	25
		Upynos dienos centras	Savivaldybės	25	25
		Žarėnų dienos centras	Savivaldybės	25	25
		Telšių maltiečių vaikų dienos centras	NVO	36	36
		Telšių samariečių dienos centras „Jaunieji samariečiai“	NVO	24	24
		Telšių samariečių dienos centras „Skubėkime daryti gera“	NVO	23	23
		Varnių Šv. Apaštalo Petro ir Pauliaus parapijos projektas „Parapijos Caritas vaikų dienos centras „Valančiaus pastogėje“	NVO	30	30
		Luokės bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	26	26
		Degaičių bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	22	22

		Buožėnų bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	35	35
		Ryškėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	27	27
		Eigirdžių miestelio bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	17	17
		Tryškių miestelio bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	40	40
		Telšių moterų bendrijos „Akvalina“ šeimų centras	NVO	22	22
		Viešvėnų bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	30	30
		Kaunatavos bendruomenės vaikų dienos centras	NVO	31	31
6.	Socialinės priežiūros centrai	Telšių socialinių paslaugų centro Globos centras	Savivaldybės	12	12 ¹¹
				19	12
7.	Bendruomeninės įstaigos	VŠĮ „Kurkime vaikams rytoj“	Privati	36	12
8.	Grupinio gyvenimo namai	VŠĮ „Gyvenk kartu“	Privati	8	7
9.	Grupinio gyvenimo namai	VŠĮ „Vaikystės aitvarai“	Privati	6	4
10.	Grupinio gyvenimo namai	VŠĮ „Sunokęs laikas“	Privati	3	2
11.	Apsaugotas būstas	Maltos ordino Pagalbos tarnyba	NVO	6	6
		VŠĮ „Kurkime vaikams rytoj“	NVO		
		ŽPNTŽ klubas „Atjauta“	NVO	4	4
		Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	NVO	4	4
		Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyrius	NVO		
12.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, dienos globa asmens namuose)	Telšių socialinių paslaugų centras	Savivaldybės	306	242

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Telšių rajone socialinių paslaugų tinklas plėtojamas funkcinio ir teritorinio principu. Siekiant užtikrinti kokybišką bei efektyvią socialinių paslaugų teikimą atskiroms asmenų grupėms, dalis socialinių paslaugų sutelkta Telšių mieste, tačiau šios paslaugos prieinamos visiems Telšių rajono gyventojams. Telšių mieste teikiamos šios socialinės paslaugos: savarankiško gyvenimo – Laikinuose šeimos namuose, laikino apnakvindinimo bei apgyvendinimo paslaugos – Telšių nakvynės namuose; ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa – Telšių rajono senelių globos namuose; specialaus ugdymo ir dienos socialinės globos paslaugos neįgaliams vaikams – Telšių centre „Viltis“; nemokamas socialinės rizikos asmenų maitinimas – Telšių „Caritas“ valgykloje. Telšių mieste veikia NVO organizacijos, turinčios savo grupes seniūnijose Tryškiuose, Varniuose, Luokėje, Degaičiuose, Eigirdžiuose.

Teritoriniu – administraciniu požiūriu Telšių rajono savivaldybė suskirstyta į 11 seniūnijų, kuriose yra teikiamos socialinės paslaugos: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, transporto, sociokultūrinės, asmeninės higienos ir socialinės priežiūros paslaugos, dirbama su socialinių problemų turinčiomis šeimomis, organizuojama pagalba į namus, dienos socialinė globa asmens namuose, teikiama parama maisto produktais.

Kai kuriose seniūnijose yra įsikūrusios socialinės įstaigos ar jų padaliniai, kuriuose paslaugos teikiamos viso rajono gyventojams pagal poreikį. Gadūnavo seniūnijoje įkurti Telšių rajono senelių globos namų struktūriniai padaliniai: Gedrimų dienos centras, Gedrimų savarankiško gyvenimo namai ir Buožėnų

⁹ Apskrities, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijų, privačios ir kt.

¹⁰ Maksimalus lankytojų skaičius per dieną.

¹¹ Laikino apgyvendinimo vietų skaičius budinčių globotojų šeimose.

bendruomenės vaikų dienos centras; Nevarėnų seniūnijoje – Telšių socialinių paslaugų centro struktūrinis padalinys – Mitkaičių dienos centras; Tryškių seniūnijoje veikia valstybiniai socialinės globos namai – Dūseikių socialinės globos namai, Tryškių miestelio bendruomenės vaikų dienos centras; Upynos seniūnijoje – Telšių socialinių paslaugų centro struktūrinis padalinys – Upynos dienos centras, Kaunatavos bendruomenės vaikų dienos centras ir VŠĮ „Sunokės laikas“; Varnių seniūnijoje – VPSPC, Varnių Šv. Apaštalo Petro ir Pauliaus parapijos projektas „Parapijos Caritas vaikų dienos centras „Valančiaus pastogėje“; Žarėnų seniūnijoje – Telšių socialinių paslaugų centro struktūrinis padalinys – Žarėnų dienos centras; Viešvėnų seniūnijoje – VŠĮ „Gyvenk kartu“, Viešvėnų bendruomenės vaikų dienos centras; Luokės seniūnijoje – Luokės bendruomenės vaikų dienos centras, VŠĮ „Maltiečių namai“; Degaičių seniūnijoje – Degaičių bendruomenės vaikų dienos centras ir Eigirdžių miestelio bendruomenės vaikų dienos centras; Ryškėnų seniūnijoje – Ryškėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras.

Socialinių paslaugų infrastruktūra plečiama iš siekiama aukštesnės paslaugų kokybės įgyvendinat ES ir SB lėšomis finansuojamus projektus (žr. 4.2.2 skyriuje).

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

7 lentelė

Socialinių paslaugų išvystymo rodikliai Telšių rajono savivaldybėje¹²

Eil. Nr.	Socialinės paslaugos pagal gavėjų grupes	Gavėjų skaičius:	Rodiklis savivaldybėje
1.	Socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmenims (jų šeimoms)	senyvo amžiaus asmenys	Gavėjų skaičius, tenkantis 1000 senyvo amžiaus asmenų savivaldybėje (8283)
1.1.	Pagalba į namus	252	30,42
1.2.	Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra asmens namuose)	5	0,6
1.3.	Dienos socialinė globa asmens namuose	110	13,28
1.4.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.)	0	0
1.5.	Dienos socialinė globa įstaigoje (dienos centre)	0	0
1.6.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	35	4,23
1.7.	Trumpalaikė socialinė globa (asmens namuose arba įstaigoje)	44	5,3
1.8.	Laikinas atokvėpis (trumpalaikė ar (ir) dienos socialinė globa)	0	0
1.9.	Ilgalaikė socialinė globa	113	13,64
1.10.	Iš viso socialinių paslaugų gavėjų - senyvo amžiaus asmenų skaičius, tenkantis 1000 senyvo amžiaus asmenų savivaldybėje	559	67,47
2.	Socialinės paslaugos suaugusiems asmenims su negalia (jų šeimoms)	suaugę asmenys su negalia	Gavėjų skaičius, tenkantis 1000 darbingo amžiaus asmenų su negalia savivaldybėje (2486)
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas asmens namuose	4	1,61
2.2.	Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra asmens namuose)	0	0
2.3.	Dienos socialinė globa asmens namuose	6	2,4
2.4.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.)	70	28,16
2.5.	Dienos socialinė globa įstaigoje (dienos centre)	43	17,3

2.6.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	6	2,41
2.7.	Apgyvendinimas apsaugotame būste	8	3,22
2.8.	Trumpalaikė socialinė globa	5	2,01
2.9.	Laikinas atokvėpis (trumpalaikė ar (ir) dienos socialinė globa)	17	6,84
2.10.	Ilgalaikė socialinė globa:	43	17,30
2.10.1.	grupinio gyvenimo namuose	7	2,82
2.10.2.	socialinės globos namuose, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose	28	11,26
2.11.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas socialinėse dirbtuvėse	13	5,23
2.12.	Iš viso socialinių paslaugų gavėjų - suaugusių asmenų su negalia skaičius, tenkantis 1000 darbingo amžiaus asmenų su negalia savivaldybėje	250	100,56
3.	Socialinės paslaugos vaikams (jų šeimoms)	vaikai	Gavėjų skaičius, tenkantis 1000 visų vaikų savivaldybėje (7309)
3.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas) asmens (šeimoms) namuose (gavėjai - vaikai, kurių šeimoms teikiama socialinė priežiūra)	475	65
3.2.	Vaikų dienos socialinė priežiūra	563	77,03
3.3.	Intensyvi krizių įveikimo pagalba (krizių centre, laikino apgyvendinimo įstaigoje šeimoms, turinčioms vaikų, savarankiško gyvenimo namuose, kitose socialinių paslaugų įstaigose) (gavėjai - vaikai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą nustatyta laikinoji priežiūra)	3	0,41
3.4.	Iš viso nurodytų socialinių paslaugų gavėjų – vaikų skaičius, tenkantis 1000 visų vaikų savivaldybėje	1041	142,43
4.	Socialinės paslaugos vaikams su negalia (jų šeimoms)	vaikai su negalia	Gavėjų skaičius, tenkantis 1000 vaikų su negalia savivaldybėje (289)
4.1..	Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra asmens namuose)	0	0
4.2.	Dienos socialinė globa asmens namuose	2	6,92
4.3.	Dienos socialinė globa ar socialinė priežiūra įstaigoje (dienos centre ar kt.)	0	0
4.4.	Laikinas atokvėpis (trumpalaikė ar (ir) dienos socialinė globa)	2	6,92
4.5.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa vaikams su negalia socialinės globos namuose vaikams su negalia, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose	7	24,22
4.6.	Iš viso nurodytų socialinių paslaugų gavėjų - vaikų su negalia skaičius, tenkantis 1000 vaikų su negalia savivaldybėje	11	38,06
5.	Socialinės paslaugos likusiems be tėvų globos vaikams (jų šeimoms)	likę be tėvų globos vaikai	Gavėjų skaičius, tenkantis 1000 vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), savivaldybėje (130)
5.1.	Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti (gavėjai – vaikai, kurių globėjai (rūpintojai), budintys globotojai, įtėviai ir šeimynų dalyviai, gauna pagalbą)	142	1092,31
5.2.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa:	165	1269,23
5.2.1.	Šeimynose	0	0
5.2.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	23	176,92

5.3.	Iš viso nurodytų socialinių paslaugų gavėjų - likusių be tėvų globos vaikų skaičius, tenkantis 1000 vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), savivaldybėje	330	2538,46
6.	Palydėjimo paslauga jaunuoliams (jų šeimoms)	jaunuoliai	Gavėjų skaičius, tenkantis 1000 visų asmenų nuo 16 iki 24 m. savivaldybėje (13816)
6.1.	su laikinu apgyvendinimu (savarankiško gyvenimo namuose ar apsaugotame būste)	6	0,43
6.2.	be laikino apgyvendinimo (socialinių paslaugų įstaigoje ar asmens namuose)	9	0,65
6.3	Iš viso palydėjimo paslaugų gavėjų – jaunuolių skaičius, tenkantis 1000 savivaldybės gyventojų nuo 16 iki 24 metų	15	1,08
7.	Socialinės paslaugos socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims (jų šeimoms)	socialinę riziką patiriantys suaugę asmenys (18+)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1000 visų suaugusių asmenų savivaldybėje (22800)
7.1.	Psichosocialinė pagalba (socialinių paslaugų įstaigose ar asmens namuose)	30	1,31
7.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	7	0,3
7.3.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	20	0,9
7.4.	Intensyvi krizių įveikimo pagalba (krizių centre, kitose socialinių paslaugų įstaigose):	4	0,18
7.4.1.	su laikinu apgyvendinimu	0	0
7.4.2.	be laikino apgyvendinimo	4	0,18
7.5.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikinas apnakvindinimas laikino apnakvindinimo įstaigose	74	3,3
7.6.	Trumpalaikė socialinė globa (psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigose asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų)	0	0
7.7.	Iš viso socialinių paslaugų gavėjų - socialinę riziką patiriančių suaugusių asmenų skaičius, tenkantis 1000 visų suaugusių asmenų savivaldybėje	139	6,2

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

6.2.1. Paslaugų poreikis pagal gyventojų grupes

Socialinių paslaugų poreikis vertinamas pagal 4 žmonių socialines grupes:

- šeimos ir vaikai (šeimos, patiriančios socialinę riziką ir socialinių įgūdžių stokojančios šeimos (toliau – socialinių problemų turinčios šeimos) bei jose augantys vaikai, likę be tėvų globos ir / ar neįgalūs vaikai, socialinės rizikos vaikai);
- proto ir psichikos negalią turintys suaugę neįgalieji;
- suaugę fizinę negalią turintys neįgalūs ir senyvo amžiaus asmenys;
- suaugę socialinės rizikos asmenys.

6.2.1.1. Šeimos ir vaikai

Be tėvų globos likusių vaikų skaičius vertinamuoju laikotarpiu didėjo, nes prasidėjus Rusijos Federacijos kariniams veiksams Ukrainoje ukrainiečių vaikai, kaip pabėgėliai lydimi giminaičių atvyko į Lietuvą, kuriems buvo nustatyta laikinoji globa (rūpyba) 2022 m. buvo globojama – 165 vaikai (2021 m. – 130, 2020 m. – 145 vaikai.). Iš šeimų, paimta 2022 m. – 16 vaikų (2021 m. – 19, 2020 m. – 28 vaikai) iš jų: 12 apgyvendinta budinčių globotojų šeimoje, 4 globėjų (rūpintojų) šeimose. Į šeimas 2022 m. grąžinti 8 vaikai (2021 m. – 4 vaikai, 2020 m. – 8 vaikai). Šeimose 2022 m. buvo globojami 142 vaikai iš jų 8 vaikai atvykę iš Ukrainos (2021 m. – 99 vaikai, 2020 m. – 107 vaikai). 10 vaikų likusių be tėvų globos sulaukė pilnametystės. 2022 m. trumpalaikė socialinė globa Socialinės globos namuose nenustatyta nei

vienam vaikui (2021 – 1 vaikui), ilgalaikė socialinė globa Socialinės globos namuose nustatyta vienam vaikui turinčiam sunkią negalią (nuo 0 -3 m. amžiaus), ilgalaikė socialinė globa šeimoje nustatyta 14 vaikų. Globos centre globojama 19 vaikų, socialinės globos įstaigose 23 vaikai. 2022 m. įvaikintų vaikų nebuvo (2021 m. įvaikintas 1 vaikas). 2022 m. Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu 13 vaikų buvo nustatyta vaiko laikinoji priežiūra tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą prašymu.

Šeimoms ir vaikams Telšių rajone organizuojamos socialinės paslaugos savivaldybės biudžetinėse įstaigose, viešosiose įstaigose ir NVO.

Vaikų dienos centrų veikla.

Telšių rajone 2022 m. akredituotas vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas teikė 17 VDC, iš jų – 4 biudžetinės įstaigos padaliniai ir 13 NVO. 2022 m. akredituotas vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas pradėjo teikti Viešvėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras. Iš viso VDC paslaugos 2022 m. suteiktos 563 vaikams iš jų: NVO vaikų dienos centruose paslaugos suteiktos 443 vaikams iš jų 15 turintiems negalią (48398 kartų) ir biudžetinės įstaigos vaikų dienos centruose paslaugos suteiktos 120 vaikų, iš jų 9 su negalia (14908 kartų), (2021 m. – 489 vaikai. NVO vaikų dienos centruose paslaugos suteiktos 373 vaikams iš jų 14 su negalia. Biudžetinės įstaigos vaikų dienos centruose paslaugos suteiktos 116 vaikų). Iš VB lėšų 2022 metams skirta 258,4 tūkst. Eur, o SB lėšų NVO VDC 159,5 tūkst. Iš VB lėšų 2021 metams skirta 230,4 tūkst. Eur, o SB lėšų NVO vaikų dienos centrams 112827,5 tūkst. Eur. Žemiau pateikiama informacija apie vaikų dienos centrus.

8 lentelė

Telšių rajone veikiančioms vaikų dienos centrams skiriamos lėšos 2020– 2021 - 2023 metais¹³

Vaikų dienos centrai	Vietų skaičius			Skirtos lėšos, tūkst. Eur									
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2021 m.			2022 m.			2023 m. (planas)			
				Iš viso	Iš jų:		Iš viso	Iš jų:		Iš viso	Iš jų:		
					VB	SB		VB	SB		VB	SB	
NVO VDC													
Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyriaus vaikų dienos centras „Jaunieji samariečiai“	22	24	24	25,62	16,80	8,82	32,70	18,30	14,40	29,83	18,30	11,53	
Lietuvos samariečių bendrijos Telšių skyriaus vaikų dienos centras „Skubėkime daryti gerą“	23	23	23	25,27	16,80	8,47	29,82	18,30	11,52	29,65	18,59	11,06	
Maltos ordino pagalbos tarnybos Telšių maltiečių vaikų dienos centras	25	33	36	27,50	16,80	10,70	38,46	18,30	20,16	34,69	18,30	16,39	
Telšių šeimų centras Akvalina	20	22	22	25,21	16,80	8,41	29,82	18,30	11,52	30,05	19,15	10,90	
Buožėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras „Gerumo delnai“	25	35	35	27,78	16,80	10,98	38,94	18,30	20,64	34,62	18,30	16,32	
Degaičių kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	17	22	22	24,28	16,80	7,48	28,86	18,30	10,56	28,48	18,30	10,18	
Eigirdžių	17	17	17	24,61	16,80	7,81	29,34	18,30	11,04	26,84	18,30	8,54	

¹³ Šaltinis –Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

miestelio bendruomenės vaikų dienos centras „Eigirdukas“													
Luokės bendruomenės vaikų dienos centras	17	26	26	24,96	16,80	8,17	30,78	18,30	12,48	30,38	18,30	12,08	
Kaunatavos kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	25	31	31	26,69	16,80	9,89	33,18	18,30	14,88	31,42	18,48	12,94	
Ryškėnų kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	16	28	27	26,81	16,80	10,01	33,66	18,30	15,36	30,92	18,30	12,62	
Tryškių miestelio bendruomenės vaikų dienos centras	35	40	40	29,53	16,80	12,73	39,94	19,30	20,64	38,39	19,30	19,09	
Viešvėnų bendruomenės vaikų dienos centras	–	30	30	–	–	–	–	–	–	8,52	4,80	3,72	
Varnių I Šv. apaštalo Petro ir Pauliaus parapijos Carito vaikų dienos centras	20	30	30	26,19	16,80	9,39	36,54	18,30	18,24	32,63	18,46	14,17	
Iš viso NVO	262	361	363	314,43	201,60	112,82	402,04	220,60	181,44	386,42	226,88	159,54	
Biudžetinės įstaigos VDC													
Telšių socialinių paslaugų centro Mitkaičių dienos centras	20	26	25	26,42	7,20	19,22	19,93	7,70	12,23	7,70	7,70	–	
Telšių socialinių paslaugų centro Telšių dienos centras	30	40	40	44,11	7,20	36,91	35,70	8,10	27,6	8,15	8,15	–	
Telšių socialinių paslaugų centro Upynos dienos centras	20	30	25	26,42	7,20	19,22	21,23	7,70	13,53	7,70	7,70	–	
Telšių socialinių paslaugų centro Žarėnų dienos centras	20	30	25	25,98	7,20	18,79	19,80	7,70	12,10	7,95	7,95	–	
Iš viso Telšių socialinių paslaugų centro	90	126	115	122,93	28,80	94,14	96,66	31,20	65,46	31,5	31,5	–	
Iš viso	352	487	478	437,36	230,40	206,96	498,70	251,80	246,90	31,5	31,5	–	

Darbas su socialinę riziką patiriančiomis šeimomis. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinių problemų turinčioms šeimoms, organizuoja ir teikia Telšių socialinių paslaugų centras. Nuo 2022 m. rugsėjo mėnesio palaugas riziką patiriančioms šeimoms Telšių mieste pradėjo teikti Telšių šeimų centras Akvalina. Žemiau pateikiama informacija (8 lentelė) apie Telšių socialinių paslaugų centro suteiktas paslaugas Telšių rajono šeimų ir jose augančių nepilnamečių vaikų, socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, pasiskirstymą seniūnijose.

Šeimų ir jose augančių vaikų bei tiesiogiai su šeimomis, patiriančiomis riziką, Telšių socialinių paslaugų centro dirbančių darbuotojų statistika 2020–2022 m.¹⁴

Rodikliai/ metai	Šeimų skaičius				Šeimose augančių nepilnamečių vaikų skaičius				Socialinių darbuotojų skaičius			
	2020	2021	2022	2023 planas	2020	2021	2022	2023 planas	2020	2021	2022	2023 planas
Telšių	117	126	132	132	212	211	217	217	6+1,5 ¹⁵	5	5	5
Nevarėnų	13	13	13	13	23	21	19	19	1	1	1	1
Žarėnų	8	7	8	8	20	19	20	20	1	1	1	1
Viešvėnų	9	9	10	10	21	18	21	21	1	1	1	1
Upynos	16	16	16	16	37	37	46	46	1	1	1	1
Degaičių	11	8	6	6	25	17	13	13	1	1	1	1
Varnių	20	20	23	23	43	33	42	42	2	2	2	2
Luokės	8	9	10	10	17	18	22	22	1	1	1	1
Gadūnavo	9	7	6	6	19	13	10	10	1	1	1	1
Tryškių	19	19	20	20	37	37	38	38	2	2	2	2
Ryškėnų	13	15	14	14	28	29	27	27	1	1	1	1
Iš viso:	243	249	258	258	482	453	475	475	18	17	17	17

10 lentelė

Šeimų ir jose augančių vaikų bei tiesiogiai su šeimomis, patiriančiomis riziką, Telšių šeimų centro Akvalina dirbančių darbuotojų statistika 2022 m.

Rodikliai/ metai	Šeimų skaičius		Šeimose augančių nepilnamečių vaikų skaičius		Darbuotojų skaičius
	2022	2023 planas	2022	2023 planas	
Telšių miestas	14	15	16	17	0,5 et. atvejo vadybininko 1et. socialinio darbuotojo

Atvejo vadybos posėdžių metu, atsižvelgus į socialinio darbuotojo išvadas ir pagalbos plano priemonių įgyvendinimą arba pasikeitus aplinkybėms, pervertinamas asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikis ir teikiami pasiūlymai dėl socialinių paslaugų sustabdymo, nutraukimo. Žemiau pateikiama informacija apie atvejus.

11 lentelė

Paslaugų nutraukimo priežastys 2019–2022 m.¹⁶

Priežastys	2019	2020	2021	2022
Šeima pajėgi savarankiškai užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus	35	48	47	65
Tėvams teismo sprendimu neterminuotai ribota tėvų valdžia	6	3	8	4
Išvyko gyventi į kitą savivaldybę arba į užsienį	5	4	5	12
Šeimoje neliko nepilnamečių vaikų	6	8	9	5
Dėl kitų priežasčių	14	2	1	2

¹⁴ Šaltinis – Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras.

¹⁵ Etatai, išlaikomi iš savivaldybės biudžeto lėšų.

¹⁶ Šaltinis – Telšių socialinių paslaugų centras.

Iš viso:	66	65	70	88
----------	----	----	----	----

Vadovaujantis Atvejo vadybos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. A1-141 „Dėl atvejo vadybos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. birželio 18 d. įsakymu „Dėl įgaliotųjų suteikimo koordinuoti atvejo vadybos procesą“ Telšių socialinių paslaugų centras įgaliotas vykdyti atvejo vadybos proceso koordinavimą. Atvejo vadybą socialinę riziką patiriančioms šeimoms Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. liepos 13 d. Telšių rajono savivaldybės administracijos įsakymu Nr. A1-1077 „Dėl Telšių šeimų centro Akvalina, atsakingo už atvejo vadybos funkcijų vykdymą Telšių mieste, ir atvejo vadybininkų kontaktinių duomenų patvirtinimo“ Telšių šeimų centras Akvalina įgaliotas vykdyti atvejo vadybos proceso koordinavimą Telšių mieste. Atvejo vadybai organizuoti Telšių socialinių paslaugų centre įsteigti 6,5 atvejo vadybininkų etatai. 2022 m. organizuoti 661 atvejo vadybos posėdžiai (2021 m. – 689). Atvejo vadybos taikymo 2019 - 2022 m. statistika pateikta žemiau lentelėje.

12 lentelė

Atvejo vadybos taikymo 2019 - 2022 m. statistika¹⁷

Rodikliai Metai	Organizuotų atvejo vadybos posėdžių skaičius			
	2019	2020	2021	2022
Telšių	226	332	360	341
Nevarėnų	20	36	45	30
Žarėnų	22	20	17	19
Viešvėnų	32	25	26	29
Upynos	25	37	30	35
Degaičių	26	23	23	16
Varnių	49	63	48	61
Luokės	30	28	19	14
Gadūnavo	13	20	19	13
Tryškių	44	54	58	69
Ryškėnų	23	22	44	34
Iš viso:	510	660	689	661

Tėvų globos netekusių vaikų institucinė globa teikiama Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centre. 2022 nebuvo apgyvendinto nė vieno vaiko (2021 m. – 0, 2020 m. – 5). Išvyko 1 gyventi savarankiškai, (2021 m. – 6 vaikai).

VšĮ „Kurkime vaikams rytojų“ 2022 m. paslaugos teiktos 14 tėvų globos netekusių vaikų (2021 m. – 16).

Telšių socialinių paslaugų centro Globos centras 2022 m. pasirašė sutartis su 5 budinčiais globotojais, kurie bet kuriuo paros metu į savo šeimą įsipareigoja priimti iki 15 tėvų globos netekusių vaikų (2021 m. sutartys buvo sudarytos su 4 budinčiais globotojais, kurie bet kuriuo paros metu į savo šeimą įsipareigoja priimti iki 12 tėvų globos netekusių vaikų ir su 3 globėjais (rūpintojais) atliekančiais budinčių globotojų funkcijas). 2022 m. budinčių globėjų šeimoje buvo apgyvendinta 19 vaikų (2021 m. – 5 vaikai).

Nustačius vaikui laikinąją globą (rūpybą), įstatyminis vaiko atstovas yra paskiriamas Telšių socialinių paslaugų centras, nors vaikai prižiūrimi budinčių globotojų šeimose. Telšių socialinių paslaugų centras paskirtas globėju (rūpintoju) 2022 m. - 8 tėvų globos netekusiems vaikams (2021 m. 8, o 2020 m. – 9).

Neigalių vaikų institucinė socialinė globa 2022 m buvo teikiama 8 vaikams. Socialinė globa 1 vaikui su kompleksine negalia ir 2 vaikams netekusiems tėvų globos perkama – Ventos socialinės globos namuose, 3 vaikams netekusiems tėvų globos – Kompleksinių paslaugų namuose „Alka“, 1 tėvų globos netekusiam vaikui – Algimanto Bandzos socialinių paslaugų namuose, teiktos trumpalaikės socialinės globos (atokvėpio paslaugos) 1 vaikui – Klaipėdos sutrikusio vystymosi kūdikių globos namuose.,

Tėvų globos netekusių vaikų globa šeimose. Telšių rajone 2022 m. - 79 šeimose glojami 142 vaikai, iš jų 117 vaikų, kuriems globa nustatyta Telšių rajono institucijų ir 25 vaikai iš kitų rajonų,

¹⁷ Šaltinis – Telšių socialinių paslaugų centras

globojami Telšiuose. (2021 m. – 76 šeimose globojami 99 vaikai, kuriems globa nustatyta Telšių rajono institucijų ir 20 vaikų iš kitų rajonų, globojamų Telšiuose). Socialinė globa 3 ir daugiau vaikų 2022 m. buvo organizuojama ir finansuojama 9 šeimose (2021 m. - 9), kuriose globojami 36 (2021 m. – 29) tėvų globos netekę vaikai.

Pagalbos paslaugos globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams, bei globojamiems vaikams.

Nuo 2018 m. liepos 1 d. Telšių socialinių paslaugų centro Globos centras teikia socialinės priežiūros paslaugas globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams bei globojamiems vaikams. Globos centre 2022 m. dirbo 8 darbuotojai 9 etatais (1 globos centro veiklos koordinatorius 1 et., 4 globos koordinatoriai 4 et. ir 1 psichologas 1,5 et.) bei 3 tarnybos atestuoti asmenys 2,5 etatu). 2021 m. dirbo 6 darbuotojai (1 globos centro veiklos koordinatorius 1 et., 4 globos koordinatoriai 4 et. ir 1 psichologas 1,5 et., 2020 m. dirbo 3 globos koordinatoriai (etatų sk. 3,5), 1 socialinė darbuotoja – atliekanti globos koordinatoriaus funkcijas (etatų sk. 1), ir 1 psichologas (etatų sk. 1,5).

Siekama, kad visiems įvaikintiems vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams, budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, įtėviams ar asmenims ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga psichosocialinė ir kita pagalba. Paslaugos suteiktos visoms globėjų šeimoms. Per 2022 m. paslaugos buvo suteiktos 40 globėjų (rūpintojų) šeimoms, kuriose globojami 86 vaikai, 36 artimųjų giminaičių šeimoms, kuriose globojami 51 vaikas, 5 budintiems globotojams, kurie globojo 19 vaikų, 1 asmeniui norinčiam tapti budinčiu globotoju bei 31 asmeniui norinčiam tapti globėju (rūpintoju) / įtėviu. Per 2021 m. paslaugos buvo suteiktos 35 globėjų (rūpintojų) šeimoms, kuriose globojama 71 vaikas, 24 artimųjų giminaičių šeimoms, kuriose globojama 36 vaikai, 4 budintiems globotojams ir 3 globėjams (rūpintojams) atliekantiems budinčių globotojų funkcijas, kuriose buvo globojama 17 vaikų.

Žemiau lentelėje pateikiami statistiniai duomenys apie 2020, 2021 ir 2022 metais suteiktas paslaugas/pagalbą vaikams.

13 lentelė

Suteiktos paslaugos / pagalba vaikams¹⁸

Paslaugos/ Pagalba vaikui	Budinčio globotojo šeimoje globojamas vaikas		Globėjo (rūpintojo) šeimoje globojamas vaikas		Globėjo (rūpintojo) giminaičio šeimoje globojamas vaikas		Globėjo (rūpintojo) šeimos biologiniam vaikui		Viso	
	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai
Paslaugų suteikimo kartai/gavėjai										
Iš viso: paslaugų/ autentiškų gavėjų skaičius (2022 m.)	305	19	921	86	303	51	15	4	1544	160
Iš viso: paslaugų/ autentiškų gavėjų skaičius (2021 m.)	306	18	568	84	304	38	9	23	1187	163
Iš viso: paslaugų/ autentiškų gavėjų skaičius (2020 m.)	733	14	716	80	437	50	27	15	1913	159

Statistiniai duomenys apie 2020 – 2022 metais suteiktas paslaugas/pagalbą globėjams (rūpintojams, budintiems globotojams pateikiami žemiau lentelėje.

14 lentelė

Suteiktos paslaugos/ pagalba globėjams, budintiems globotojams¹⁹

¹⁸ Šaltinis – Telšių socialinių paslaugų centras

¹⁹ Šaltinis – Telšių socialinių paslaugų centro Globos centras.

Pagalba globėjams ir įtėviams	Budintis globotojas		Globėjas (rūpintojas)		Globėjas (rūpintojas) artimas giminaitis		Kitiems suaugusiems šeimos nariams		Viso	
Paslaugų suteikimo kartai/gavėjai	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai	kartai	gavėjai
Iš viso: paslaugų/autentiškų gavėjų skaičius (2022 m.)	458	5	1629	40	854	36	59	29	3000	110
Iš viso: paslaugų/autentiškas gavėjų skaičius (2021 m.)	599	7	1118	48	735	27	94	87	2546	169
Iš viso: paslaugų/autentiškas gavėjų skaičius (2020 m.)	893	5	1591	42	1063	38	172	48	3719	133

2022 m. pagrindiniuose GIMK mokymuose dalyvavo 17 asmenų (2021 m. – 16), iš jų (10 norinčių tapti globėjais (rūpintojais), 5 globėjai (rūpintojai) artimi giminaičiai ir 2 asmenys norintys įsivaikinti, specializuotose GIMK mokymuose dalyvavo 1 asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju ir tęstiniuose GIMK mokymuose dalyvavo 23 asmenys (2 budintys globotojai, 12 globėjų (rūpintojų) ir 9 artimi giminaičiai). Parengta 1 rekomendacija (1 globėjui (rūpintojui) artimam giminaičiui), 7 teigiamos išvados (2 šeimoms norinčioms tapti globėjais (rūpintojais), 3 globėjų (rūpintojų) artimų giminaičių šeimoms ir 2 šeimoms norinčioms įsivaikinti. Parengta 12 pakartotinių vertinimo išvadų (7 globėjų (rūpintojų) šeimoms, 1 šeimai, norinčiai tapti budinčiu globotoju ir 4 budinčių globotojų šeimoms bei 2 neigiamos pakartotinio vertinimo išvados (1 globėjo (rūpintojo) šeimai ir 1 globėjų (rūpintojų) artimų giminaičių šeimai).

Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslauga šeimoms, patiriančioms socialinę riziką, teikiama Telšių socialinių paslaugų centro Laikiniuose šeimos namuose. Paslauga 2022 m. buvo suteikta 20 šeimų (2021 m. – 21, 2020 m. – 15). Telšių krizių centre buvo suteiktos apgyvendinimo paslaugos 10 asmenų (2021 m. – 6, 2020 m. – 6), esant intensyviai krizei. Statistika pateikiama žemiau lentelėje.

15 lentelė

Savarankiško gyvenimo namuose suteiktų paslaugų 2020-2022 m. ir planuojamų suteikti 2023 m. statistika²⁰

Eil. Nr.	Rodikliai	Telšių krizių centras				Telšių socialinių paslaugų centro Laikini šeimos namai			
		2020	2021	2022	2023 planas	2020	2021	2022	2023 planas
1.	Vietų skaičius įstaigoje	11	11	11	11	36	36	36	36
2.	Paslaugų gavėjai, iš jų:	8	6	10	8	43	61	62	60
2.1.	Šeimų patiriančių socialinę riziką skaičius, jose:	2	1	1	1	15	21	20	20
2.1.1.	Suaugusių asmenų	2	4	7	4	15	22	25	25
2.1.2.	Vaikų	2	2	3	2	28	40	37	35
2.2.	Asmenys po socialinės globos	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3.	Asmenys be vaikų	4	2	5	2	1	-	-	-
2.4.	Nukentėję nuo gaisro	-	-	-	-	-	-	-	-

19

Poreikis dirbti su šeimomis, patiriančiomis socialinę riziką ir apgyvendintomis institucijose, yra pagrįstas. Būtina plėsti savarankiško gyvenimo paslaugų infrastruktūrą tam, kad ugdyti socialinius įgūdžius vienišoms mamoms, ypač turinčioms proto ar psichikos negalią. Savarankiško apgyvendinimo paslaugų poreikis socialinės rizikos asmenims yra patenkinamas.

Apibendrinimas:

²⁰ Šaltinis – Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

- būtina didinti Globos centro teikiamų paslaugų kokybę, psichologinių paslaugų prieinamumą, veiklų viešinimą bei skatinti vaikų globą šeimoje;
- sukurti kompleksinių paslaugų struktūrą globėjams;
- būtina stiprinti atvejo vadybos taikymą ir socialinės priežiūros paslaugų teikimą šeimoms, patiriančioms socialinę riziką.

6.2.1.2. Psichikos negalia turintys suaugę neigalieji.

Asmenims su proto ir psichikos ar kompleksine negalia teikiamos valstybiniuose globos namuose: Dūseikių, Stonaičių, Jurdaičių, Adakavo, Macikų, Padvarių, Didvyžių, Ventos, Strėvininkų, Jasiuliškių, Lavėnų, Jotainių, Ilguvos, Linkuvos ir Suvalkijos socialinės globos namuose. Nuo 2017 m. lapkričio mėnesio pradėtos teikti trumpalaikės socialinės globos paslaugos, nuo 2019 m. – „atokvėpio“ paslaugos Dūseikių socialinės globos namuose. Iš viso trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2022 m. Dūseikių socialinės globos namuose suteiktos 12 Telšių rajono gyventojų. Šių paslaugų suteikimas leidžia laikinai išspręsti neįgalių asmenų socialinės globos teikimo problemą, nes vis sudėtingiau yra gaunami siuntimai ilgalaikiai socialinei globai teikti valstybiniuose socialinės globos namuose. Paslaugos valstybiniuose globos namuose 2022 m. suteiktos: 8 vaikams, 36 suaugusiems asmenims, 25 senyvo amžiaus asmenims. Detali paslaugų gavėjų statistika valstybiniuose socialinės globos namuose pateikiama žemiau lentelėje.

16 lentelė²¹

Paslaugų gavėjų valstybiniuose socialinės globos namuose statistika 2021 -2022 m.

Eil. Nr.	Valstybiniai globos namai	Trumpalaikė socialinė globa		Ilgalaikė socialinė globa /iš jų su sunkia negalia			
		2021 m.	2022 m.	Vaikams		Suaugusiems asmenims	
				2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.
1.	Dūseikių socialinės globos namai	12	12	-	-	27/11	32/16
2.	Stonaičių socialinės globos namai	-	-	-	-	5/2	5/2
3.	Jurdaičių socialinės globos namai	-	-	-	-	4/2	3/2
4.	Adakavo socialinės globos namai	-	-	-	-	1/0	2/0
5.	Macikų socialinės globos namai	-	-	-	-	2/2	2/2
6.	Padvarių socialinės globos namai	-	-	-	-	3/2	3/2
7.	Didvyžių socialinės globos namai	-	-	-	-	2/0	1/0
8.	Ventos socialinės globos namai	-	-	1/1	1/1	1/1	1/1
9.	Jotainių socialinės globos namai	-	-	-	-	1/1	1/1
10.	Ilguvos socialinės globos namai	-	-	-	-	3/3	3/3
11.	Skemų socialinės globos namai	-	-	-	-	4/3	4/2
12.	Strėvininkų socialinės globos namai	-	-	-	-	1/0	1/0
13.	Jasiuliškių socialinės globos namai	-	-	-	-	1/1	1/1
14.	Lavėnų socialinės globos namai	-	-	-	-	2/1	2/1
15.	Aukštelkės socialinės globos namai	-	-	-	-	-	-
16.	Aknystos socialinės globos namai	-	-	-	-	-	-
17.	Linkuvos socialinės globos namai	1	2	-	-	1/1	3/1
18.	Suvalkijos socialinės globos namai	-	-	-	-	-	1/0
19.	Kompleksinių paslaugų namai „Alka“	-	-	4/4	3/3	-	-
20.	Nijolės Genytės socialinės globos namai	-	1	-	-	-	-
21.	Klaipėdos sutrikusio vystymosi kūdikių namai	-	-	-	1	-	-
22.	A. Bandzos socialinės globos namai	-	-	1/1	1/1	-	-
Viso:		13	16			58/30	65/34

²¹ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

Socialinės paslaugos asmenims su proto ir psichikos negalia teikiama Telšių centre „Viltis“. Paslaugų poreikis patenkinamas. Teikiamos šios Socialinių paslaugų kataloge nurodytos socialinės paslaugos: dienos socialinė globa, trumpalaikė socialinė globa (iki 5 parų per savaitę). Suteiktų paslaugų 2022 m. statistika pateikiama žemiau lentelėje.

17 lentelė

Suteiktų paslaugų 2022 m. Telšių centre „Viltis“ statistika

Nr.	Paslaugos pavadinimas	Gavėjai	Suteikta paslaugų vnt. / kartai
1.	Dienos socialinės globos paslaugos	43	6151
2.	Trumpalaikės socialinės globos paslaugos iki 5 parų per savaitę	17/16	2525
3.	Maitinimas:		
3.1.	Dienos socialinės globos paslaugos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų gavėjams iki 5 parų per savaitę	60/59	8554
3.2.	Trumpalaikės socialinės globos paslaugų iki 5 parų per savaitę gavėjams (naktipiečiai)	17/16	2312
4.	Sveikatos priežiūros paslaugos:		
4.1.	Kineziterapija	60/59	4909
4.2.	Masažas	60/59	1059
5.	Transporto paslaugų teikimas:		
5.1.	Transporto paslaugos suteikimas atvykstant į įstaigą ir grąžinant į namus kasdien	24	10560
5.2.	Transporto paslaugos suteikimas atvykstant į įstaigą pirmadieniais ir grąžinant į namus penktadieniais (iš/į rajono/ą)	12	1056
5.3.	Transporto paslauga išvykoms (rajone, ir už rajono ribų)	10 (30 išvykų)	300
6.	Sociokultūrinės paslaugos (vaikams atvykusiems iš Ukrainos)	21	745
	Viso:	80	38916

Telšių centras „Viltis“ dalyvavo institucinės pertvarkos partnerių atrankos projekte „Bendruomeninių apgyvendinimo bei užimtumo paslaugų su proto ir psichikos negalia plėtra Telšių rajone“ 2020 m. ir pripažinti kaip partneriai įgyvendinti naujas veiklas: socialinių dirbtuvių, grupinių gyvenimo namų, specializuotos slaugos ir socialinės globos. Įgyvendinat šį projektą, 2022 m. nupirktas namas, adresu Ventos g. 1, Telšiuose. Po namo renovacijos ir pritaikymo neįgaliesiems, jis bus perduotas Telšių centrui „Viltis“ grupinių namų veiklai vykdyti.

Suaugę fizinę negalią turintys neįgalūs asmenys ir senyvo amžiaus asmenys yra vieni pagrindinių socialinių paslaugų gavėjų. Dėl negalios ar amžiaus sumažėja arba yra prarandamas socialinis bei fizinis savarankiškumas, nebegebama užtikrinti net būtiniausių socialinių poreikių, nebedalyvaujama visuomenės gyvenime.

Senyvo amžiaus neįgaliųjų specialiųjų poreikių vertinimas. Pagal specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530 „Dėl Specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuo 2019 metų liepos 1 dienos pradėtas senyvo amžiaus neįgaliųjų specialiųjų poreikių vertinimas, asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti klausimyno pildymas. 2022 m. buvo užpildyti 579 klausimynai, (2021 m. – 516 2020 m. – 394), asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti klausimynai.

Senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims socialinių paslaugų infrastruktūra išvystyta, tačiau yra poreikis šias paslaugas plėtoti ir toliau.

Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos teikiamos Telšių socialinių paslaugų centro

dienos centruose. Per 2022 m. paslaugos suteiktos 39 asmenims (2021 m. – 89), iš jų: Mitkaičių dienos centre – 3 asmenims, (2021 m.– 9 asmenims); Upynos dienos centre – 21 asmeniui, (2021 m. –21 asmeniui); Žarėnų dienos centre – 6 asmenims, (2021 m. – 21 asmeniui).

Sociokultūrinės paslaugos teikiamos Telšių socialinių paslaugų centro dienos centruose ir Telšių centre „Viltis“. Per 2022 m. paslaugas teikė Telšių socialinių paslaugų centro Telšių, Žarėnų, Mitkaičių, Upynos dienos centrai ir Telšių centras „Viltis“. Iš viso Telšių socialinių paslaugų centro dienos centruose paslaugas gavo 1839 kartus 30 suaugusių asmenų su negalia bei senyvo amžiaus asmenys ir 20 vaikų iš Ukrainos Telšių centre „Viltis“. 2021 m. – 6 asmenims (5 suaugusiems asmenims Telšių socialinio paslaugų centro Upynos dienos centre ir 1 asmeniui su negalia Telšių centre „Viltis“), o (2020 m. – 194).

Transporto organizavimo paslaugas – 188 asmenims, buvo kreiptasi 359 kartus (2021 m. - 170 asmenų). Faktiškai transporto paslaugos suteiktos didesniai gavėjų skaičiui, nes transporto paslaugos teikiamos ir dienos socialinės globos paslaugų gavėjams. Planuojama, kad 2023 m. dėl transporto paslaugų kreipsis iki 370 kartų.

Socialinės priežiūros pagalbos į namus paslaugas ir dienos socialinę globą asmenims namuose teikia Telšių socialinių paslaugų centras, Šių paslaugos gavėjų amžius yra nuo 43 iki 103 metų. 2022 m. paslaugos pagalbos į namus suteiktos 179 asmenims (2021 m. 177 asmenims).

Dienos socialinės globos paslaugos asmenims namuose suteiktos 2022 m. – 110 asmenų. Pastebima, kad socialinių paslaugų poreikis didėja (2021 m. – 96 asmenims). Dienos socialinės globa teikiama nuo 2 iki 8 val. per parą iki 5 kartų per savaitę.

Paslaugų gavėjų statistika pateikiama žemiau lentelėje.

18 lentelė

Telšių socialinių paslaugų centro pagalbos į namus ir dienos socialinės globos paslaugų gavėjų skaičius 2020–2022 m.²²

Eil. Nr.	Rodikliai	Pagalbos į namus gavėjų skaičius			Dienos socialinės globos namuose gavėjų skaičius		
		2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
1.	Telšių	96	84	93	67	79	96
2.	Nevarėnų	3	4	3	1	1	1
3.	Žarėnų	9	6	6	-	2	2
4.	Viešvėnų	5	7	10	2	2	2
5.	Upynos	9	9	8	3	2	0
6.	Degaičių	4	1	3	2	2	2
7.	Varnių	31	31	25	3	3	3
8.	Luokės	12	11	11	1	1	1
9.	Gadūnavo	6	3	2	-	-	0
10.	Tryškių	19	19	16	2	2	1
11.	Ryškėnų	4	2	2	2	2	2
	Iš viso	198	177	179	83	96	110

Pagalbos į namus paslaugas 2022 metais pradėjo teikti ir VšĮ „Nacionalinės socialinės integracijos institutas“ ir VšĮ „Roviltė“. Žemiau pateikiame informaciją apie pagalbos į namus paslaugų, kurias teikė NVO gavėjų skaičių:

19 lentelė

Socialinių paslaugų gavėjų skaičius VšĮ įstaigose 2020 – 2022 m.

Eil. Nr.	Rodikliai	Pagalbos į namus gavėjų skaičius
		2022 m.

²² Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

		VšĮ „Roviltė“	VšĮ „Nacionalinės socialinės integracijos institutas“
1.	Telšių	38	22
2.	Nevarėnų	-	2
3.	Žarėnų	-	1
4.	Viešvėnų	-	-
5.	Upynos	-	-
6.	Degaičių	-	-
7.	Varnių	-	3
8.	Luokės	-	-
9.	Gadūnavo	-	-
10.	Tryškių	-	-
11.	Ryškėnų	-	7
	Iš viso	38	35

Vadovaujantis Telšių rajono savivaldybės 2020 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. T1-461 „Dėl pagalbos pinigų skyrimo ir mokėjimo Telšių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2022 metais pagalba pinigais gavo 6 asmenys (2021 m. – 5) gyvenantys Telšių rajone, kuriems socialinės priežiūros pagalbos į namus paslaugas buvo veiksmingiau organizuoti pinigais.

Dienos socialinė globa institucijoje senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims yra teikiama Telšių dienos centre ir Gedrimų savarankiško gyvenimo namų Dienos centre. Paslaugų poreikis patenkinamas. Paslaugų gavėjų statistika teikiama žemiau lentelėje.

20 lentelė

Dienos socialinės globos gavėjų statistika 2020–2022 m.²³

Eil. Nr.	Metai / Organizacija	2020 m.	2020 m.	2022 m.
1.	Telšių dienos centras	5	0	0
2.	Telšių rajono senelių globos namų struktūrinis padalinys Gedrimuose Dienos socialinės globos centras	9	4	8
3.	Iš viso	14	4	8

Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose senyvo amžiaus ir darbingo amžiaus neįgaliesiems asmenims teikiamas Telšių rajono senelių globos namų struktūriniame padalinyje – Gedrimų savarankiško gyvenimo namuose: 2022 m. – 31. 2022 m. apgyvendinti 4 nauji gyventojai, išvyko 2, iš jų 1 išvyko gyventi savarankiškai ir 1 išvyko gyventi į kitus socialinės globos namus. 2022 m. pabaigoje paslaugų laukė 1 asmuo. (2020 m. – 39, 2021 m. – 52).

Trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa teikiama Telšių rajone esančiose Savivaldybės biudžetinėse įstaigose, taip pat paslaugos perkamos iš kitų subjektų. Socialinės globos paslaugų senyvo amžiaus ir asmenims su negalia / sunkia negalia tinklas Lietuvoje plėtojamas intensyviai, ypač privatus. Pasirašytos sutartys dėl trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos suteikimo ir lėšų kompensavimo Telšių rajono gyventojams su VšĮ „Senjorų socialinės globos namai“, Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namais, VšĮ „Skuodo globos namai“, Asociacija „Pasitinkant senatvę“, VšĮ „Antavilių pensionatas“, VšĮ „Ylakių globos namai“, VšĮ „Senevita“, VšĮ „Rietavo parapijos senelių globos namai“, VšĮ „Senjorų Eldoradas“ globos namais, Žemaičių Kalvarijos Caritas skyriaus globos namais, VšĮ „Vilties erdvė“, VšĮ „Senjorų vila“, VšĮ „Maltiečių namai“, VšĮ senelių namais „Užusaliai“, VšĮ „Teleičių globos namais“, VšĮ „Kitada“, VšĮ „Taikos Karalienės globos namuose“ ir kitomis globos įstaigomis. Asmenims su sunkia negalia teikiamos dienos, trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos paslaugos. Trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos gavėjų statistika ir finansavimo šaltiniai pateikiami žemiau lentelėje.

21 lentelė

²³ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

Paslaugų gavėjų statistika 2019-2022 m.²⁴

Rodikliai	Suteikta paslaugų (iš jų su sunkia negalia)			Paslaugų laukia		
	2020 m	2021 m.	2022 m.	2020 m. pabaigoje	2021 m. pabaigoje	2022 m. pabaigoje
Telšių rajono senelių globos namai	65 (26)	74 (23)		35	6	6
VPSPC	47 (30)	42 (38)	34 (29)	—	—	—
Apgyvendinti kitų rajonų socialinės globos įstaigose	43 (31)	(54) 41	69 (47)	—	5	—
Iš viso	155 (87)	170 (102)		40	6	—

Būsto, gyvenamosios ir viešosios aplinkos pritaikymo programa. Vadovaujantis Būsto pritaikymo neįgaliesiems finansavimo 2019 metais tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103 „Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašas“, Telšių rajone 2022 m. būstas ir gyvenamoji aplinka pritaikyta 20 neįgalių asmenų 1 iš jų nepilnametis vaikas, būstų pritaikyta 7 asmenimis daugiau nei 2021 m. Tam įsisavinti 19 7890,06 Eur, iš jų: iš valstybės biudžeto – 11 2335,50 Eur, iš savivaldybės biudžeto – 85554,56 Eur (2021 m. įsisavinti 74423.01 Eur, iš jų: iš valstybės biudžeto - 42855,60 Eur, iš savivaldybės biudžeto - 31567,41 Eur).

Socialinė riziką patiriantys suaugę asmenys. Suaugusių socialinės rizikos asmenų apskaitoje Telšių rajone 2022 m. įrašyti 153 asmenys. Iš 153 rizikos asmenų įvairias paslaugas (Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims paramą maisto paketais ir higienos priemonėmis, nemokamą maitinimą Carito valgykloje, asmens higienos ir priežiūros paslaugas ar apgyvendinimą nakvynės namuose, savarankiško gyvenimo namuose, apsaugotame būste ar globos įstaigose) gauna 111 asmenų. Faktinis socialinės rizikos asmenų skaičius yra dar didesnis. Į apskaitą įtraukti tik tie asmenys, kurie patys kreipiasi dėl įvairių socialinių problemų sprendimo, taip pat ir tie asmenys, dėl kurių buvo gauta informacija iš šeimos narių, bendruomenės ar kitų subjektų.

Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos teikiamos Telšių socialinių paslaugų centro dienos centruose ir Nakvynės namuose.

Maitinimo organizavimo paslauga aktualiausia rizikos grupėje esantiems asmenims, tačiau kreipiasi ir pensinio amžiaus asmenys, kurių pajamos neviršija 2,25 VRP. Maitinimo organizavimo paslauga teikiama darbo dienomis vieną kartą per parą Telšių Šv. Antano Paduviečio parapijos Carito valgykloje. Vienam asmeniui maitinti parai skiriama 1,70 Eur. Per 2022 m. paslaugą gavo 113 asmenų, iš jų 79 vyrai, 35 moterys (2021 m. maitinimą gavo 113 asmenų, iš jų 79 vyrai, 32 moterys ir 3 vaikai). Maitinimo organizavimo paslauga teikiama tik Telšių miesto gyventojams, yra poreikis organizuoti paslaugas ir seniūnijose. Tačiau be bendruomenių pagalbos tai sunkiai įgyvendinama.

Asmenų, kuriems suteiktos paslaugos Telšių nakvynės namuose, statistika pateikta žemiau 19 lentelėje.)

22 lentelė

Paslaugų gavėjų Telšių nakvynės namuose statistika 2019-2022 m.²⁵

Rodikliai	Asmenų skaičius, kuriems buvo suteiktos paslaugos Telšių nakvynės namuose			
	2019m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Laikino apnakvindinimo paslaugos	34	14	46	50
Apgyvendinimo paslaugos	35	40	34	24

²⁴ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

²⁵ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

Viso unikalių asmenų, kuriems buvo suteiktos paslaugos	69	54	80	74
--	----	----	----	----

Socialinių paslaugų poreikio tenkinimo galimybės palyginus su socialinių paslaugų išvystymo normatyvais pateikiamas žemiau lentelėje.

23 lentelė

Socialinių paslaugų teikimo galimybių teikti socialines paslaugas Telšių rajone palyginimas su socialinių paslaugų išvystymo normatyvais²⁶

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Normatyvas: 10 000 gyventojų tenka		10 000 Telšių rajono gyventojų tenka		Nuokrypis +/-	Priežastys
		vieta ²⁷	gavėjų	vieta ²⁸	gavėjų		
1.	Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos						
1.1.	Pagalba į namus	x	40	X	64,23	+24	Pagalbos į namus paslaugos suteiktos didesniai gavėjų skaičiui nei nustatytas normatyvas, kadangi Telšių rajone šių paslaugų poreikis didesnis, į paslaugų teikimą įsitraukė dvi NVO.
1.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	7	X	25,24	+18,24	Dienos socialinė globos / integralios pagalbos į namus poreikis didesnis nei normatyvas, tai lemia didėjantis vienišų vyresnio amžiaus asmenų skaičius, taip pat vykdomo projekto (integralios pagalbos tiekimas pasiteisinimas).
1.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 2.3 papunkt. nurodytais gavėjais)	X	12,72	-47,3	Sukurta socialinių paslaugų infrastruktūra neišnaudojama, kadangi ši socialinė grupė labiau nori paslaugų namuose.
1.4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	x	6,83	x	+4,83	Mažėjant gyventojų skaičiui, mažėja ir nuokrypis, tačiau jis viršija normatyvą 2,4 karto.
1.5.	Trumpalaikė socialinė globa	1,2	x	10,18	x	+9	Senstančioje visuomenėje didėja socialinės globos paslaugų poreikis, paslaugos perkamos kitose rajonuose, pradėta teikti atokvėpio paslauga, tačiau dėl vietų didelio poreikio ilgalaikiai socialinei globai nesuteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos Telšių rajono senelių globos namuose.

²⁶ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius.

²⁷ Stacionariose socialinės globos paslaugų įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose – planinis vietų skaičius, nestacionariose socialinės globos įstaigose – maksimalus lankytojų skaičius per dieną.

²⁸ Dienos socialinės globos namuose, pagalbos į namus gavėjų skaičius ir socialinių paslaugų gavėjų skaičius įstaigose, kurios teikia socialinę priežiūrą ir bendrąsias socialines paslaugas.

1.6.	Ilgalaikė socialinė globa	20	x	35,1	x	+15,1	I vietų skaičių įskaičiuota visiems Telšių rajono gyventojams finansuojamos vietos Lietuvoje. Rajone vietų stoką įrodo ir laukiančiųjų eilė ilgalaikiai socialinei globai Telšių rajono senelių globos namuose.
2.	Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos						
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	x	10	X	4,32	-5,7	Nuokrypis mažesnis nei praėjusiais metais, tačiau vis tiek mažesnis nei normatyvas, nes didėja paslaugų poreikis senyvo amžiaus asmenims.
2.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	4	X	1,78	-2,2	
2.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 1.3 papunkt. nurodytais gavėjais)	X	12,72	-47,3	Sukurta socialinių paslaugų infrastruktūra neišnaudojama, kadangi ši socialinė grupė labiau nori paslaugų namuose. Taip pat šių paslaugų poreikį tenkina organizacijos, įgyvendinančios socialinės reabilitacijos paslaugų projektus.
2.4.	Trumpalaikė socialinė globa	1,5	x	9,67	x	+8,2	Šias paslaugas intensyviai teikia valstybiniai globos namai, privatūs paslaugų teikėjai, ją renkasi dažnas klientas kaip alternatyvią siekiant ilgalaikės socialinės globos, kurios reikia laukti.
2.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	4	x	9,9	x	+5,9	Savarankiško gyvenimo paslaugos teikiamos Gedimų savarankiško gyvenimo namuose (30 vietų) ir Nkavynės namuose (12 vietų).
2.6.	Ilgalaikė socialinė globa:						
2.6.1.	grupinio gyvenimo namuose	2	x	3,6	x	+1,6	Nuo 2020 m. paslaugas grupinio gyvenimo namuose pradėjo teikti du privatūs paslaugų teikėjai, įsteigta 14 vietų. Planuojama, kad grupinio gyvenimo namų vietų skaičius 2023 m. didės 20 vietų.
2.6.2.	socialinės globos namuose	7	x	8,9	x	+1,9	Vietų skaičius sumažėjo, kadangi paslaugas pradėjo teikti privatūs paslaugų teikėjai, tačiau rodiklis viršija normatyvus.
3.	Šeimos ir vaikai						
3.1.	Šeimos socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jos namuose	x	43	X	62,40	+19,4	2018-2019 m., keičiantis teisės aktams, šių paslaugų poreikis pastebimai didėjo. pagal Valstybės vaiko teisių apsaugos ir

							įvaikinimo specialistų atliktus vaiko situacijos vertinimus šeimoms taikoma atvejo vadyba ir skiriamos socialinės priežiūros paslaugos. Paslaugų gavėjus skaičius didėjo.
3.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):						
3.2.1.	vaikų	x	30	X	129,2	+99,2	Nuo 2021 m. akredituotas vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas teikia 17 VDC, kuriose įsteigta 478 vietos. 2022 m. paslaugas gavo 563 vaikai. Rodiklis didėjo, kadangi išsigrynino paslaugų gavėjų skaičius pradėjus teikti akredituotas socialines paslaugas.
3.2.2.	šeimų	x	26	X	85,4	+59,4	2022 m. Telšių rajone veikė 17 VDC, kurie teikė akredituotas vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas. Paslaugas – gavo 372 šeimos. Plėtojant vaikų dienos centrų infrastruktūrą rodiklis didėjo.
3.3.	Šeimos apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 4.2 pap. nurodytais gavėjais)	x	8,26	x	+4,76	Pasikeitus teisės aktams vaikams nustatoma socialinė priežiūra institucijoje kartu su tėvais, siekiant išvengti vaikų paėmimo iš šeimų. Teikiamos paslaugos Laikinuose šeimos namuose.
3.4.	Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įvaikintojams ar ketinantiems jais tapti	x	4,5	X	18,12	+13,6	Pasikeitė teisinis reglamentavimas. Suteiktos konsultavimo paslaugos visiems globėjams, globojantiems tėvų globos netekusius vaikus.
3.5.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai)	x	1	X	0,51	-0,49	Pagal poreikį šios paslaugos teikiamos tik 2 vaikams su negalia Telšių rajone
3.6.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.) vaikui su negali	11	x	3,81	x	-7,2	Organizuojamos specialaus ugdymo paslaugos Telšių naujamiesčio mokykloje, integruojami vaikai su fizine negalia Telšių „Ateities“ progimnazijoje ir vaikų dienos centruose.
3.7.	Trumpalaikė socialinė globa vaikui su negalia	2	x	0	x	-2	
3.8.	Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia:						

3.8.1.	grupinio gyvenimo namuose	0,3	x	0	x	-	
3.8.2.	socialinės globos namuose	0,2	x	1,61	x	+1,41	Perkamos paslaugos 6 vaikams su negalia valstybiniuose socialinės globos namuose, kadangi pagal vaikų negalios pobūdį, paslaugų suteikti bendruomeniniuose namuose nėra galimybių.
3.9.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui:						
3.9.1.	šeimynoje	2	x	0	x	-2	Telšių rajone nėra įsikūrę šeimynų, nes vaikų globa skatinama šeimoje.
3.9.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	4	x	4,6	x	+0,6	Vaiko gerovės centre – 8 vietos, VŠĮ „Kirkime vaikams rytojų“ perkamos paslaugos 12 vaikų.
3.9.3.	vaikų socialinės globos namuose	2	x	1,84	x	- 0,16	Savivaldybės biudžeto lėšomis yra finansuojama socialinė globa šeimoje, taip sumažintas institucijoje globojamų vaikų skaičius.
3.10	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą	0,2	x	1,38	x	+1,18	Paslaugos teikiamos 6 jaunuoliams po institucinės socialinės globos.
4.	Socialinės rizikos suaugę asmenys						
4.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	35	x	0,62	-34,38	Paslaugų poreikis aktualus, tačiau paslaugos teikiamos Telšių nakvynės namuose, pradėtos teikti ir asmenų namuose. Paslaugas asmenų namuose teikia NVO.
4.2.	Asmens apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 3.3 papunkt. nurodytais gavėjais)	x	4,59	x	+1,09	Padidintas vietų skaičius pagal poreikį Laikino apgyvendinimo įstaigoje motinoms ir vaikams.
4.3.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo vietose	5,5	x	4,58	x	+0,9	Stokojama laikino apnakvindinimo vietų su atskiru higienos kambariu.
4.4.	Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės rehabilitacijos įstaigoje	4	x	0	x	-4	Paslaugos Telšių rajone neteikiamos, paslaugų gavėjai siunčiami į kitus rajonus.

Socialinių paslaugų išvystymo apibendrinimas:

senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimos nariams:

- pakanka paslaugų teikėjų;
- neišnaudojama sukurta dienos centrų paslaugų infrastruktūra;

– gyvenimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų infrastruktūra išvystyta, paslaugos poreikis didėja dėl to, jog pensinio amžiaus asmenys dėl gebėjimų stokos ar kitų priežasčių yra praradę būstus arba jų neišgali nuomotis, paslaugų poreikis patenkinamas;

– trumpalaikės bei ilgalaikės socialinės globos poreikis patenkinamas;

suaugusiems asmenims su negalia ir jų šeimoms:

– poreikis socialinėms paslaugoms, teikiamoms asmenų namuose bei dienos centruose, mažesnis nei numatyta normatyvuose, todėl būtina skatinti asmenis naudotis sukurta paslaugų infrastruktūra;

– trumpalaikės bei ilgalaikės socialinės globos poreikis socialinės globos namuose didesnis negu nustatytas normatyvas;

– pasiektas rodiklis dėl ilgalaikės socialinės globos skyrimo grupinio gyvenimo namuose, kadangi paslaugas pradėjo teikti VŠĮ „Gyvenk kartu“, VŠĮ „Vaikystės aitvarai“;

– apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose paslaugų poreikis šiai socialinei grupei nepatenkinamas, kadangi ši paslauga tampa aktuali ir pensinio amžiaus asmenims, kurie yra praradę būstus arba jų neišgali nuomotis;

– nevystoma socialinių paslaugų infrastruktūra vaikams su proto ir psichikos negalia;

šeimoms ir vaikams:

– pradėjus taikyti atvejo vadybą, sprendžiant šeimų patiriančių socialinę riziką problemas, todėl ir 2022 m. suteiktų paslaugų skaičius viršija normatyvus;

– paslaugų teikimas Laikinuose šeimos namuose užtikrina vaikų priežiūrą, kad būtų išvengta vaikų paėmimo iš šeimos;

– dienos centrų infrastruktūra vaikams išvystyta pakankamai;

– pagalbos globėjui (rūpintojui), įvaikintojui paslaugų teikimas nepakankamai išvystytas, kadangi trūksta budinčių globotojų galinčių bet kuriuo paros metu priimti vaikus iš nesaugios aplinkos;

– neteikiamos socialinės paslaugos (dienos socialinė globa institucijoje, trumpalaikė socialinė globa) vaikams su negalia;

– ilgalaikės socialinės globos paslaugos skiriamos ne tik valstybiniuose globos namuose, Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės vėcentre, bet ir bendruomenines socialines globos paslaugas teikiančioje VŠĮ „Kurkime vaikams rytojų“;

– pradėtos teikti palydėjimo ir apgyvendinimo apsaugotame būste paslaugos be tėvų globos likusiems jaunuoliams, palikusiems institucinę globą. Paslaugas teikia Maltos ordino pagalbos tarnyba nuo 2021 m. gruodžio mėn., nuo 2023 m. paslauggas pradėjo teikti ir Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras

socialinės rizikos suaugusiems asmenims ir jų šeimos nariams:

– pradėtos teikti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos asmens namuose, šios paslaugos organizuojamos ne tik Telšių socialinių paslaugų centro Nakvynės namuose, bet ir asmenų namuose, į paslaugų teikimą įsitraukė NVO.;

– plėtojama paslaugų infrastruktūra, teikiamos dienos užrūpinto paslaugos, darbinio užimtumo paslaugos, apgyvendinimo apsaugotame būste paslaugos.

24 lentelė

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje²⁹

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius Individualios priežiūros darbuotojai?
		Iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės biudžetinėse socialinių paslaugų įstaigose, iš jų:	38,5	19,75	83,1
1.1.	Telšių socialinių paslaugų centras	24,5	17,5	42,6
1.2.	Telšių rajono senelių globos namai	5,0	2,0	16,0
1.3.	Telšių centras „Viltis“	7,0	–	23,0

²⁹ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

1.4.	Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	2,0	0,25	3,5
------	---	-----	------	-----

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Socialinių paslaugų 2022 m. plano priemonių plane buvo išskirti 5 tikslai. Pirmame tikslu buvo nustatyti 3 uždaviniai, kuriems įgyvendinti nustatyta 11 priemonių. Įgyvendintos visos 11 priemonių. Nupirktas namas bendruomeninių vaikų globos namų veiklai vykdyti, pakeistas Telšių vaikų globos namų pabardinimas į Telšių rajono vaiko ir šeimos centrą. Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui pavesta organizuoti prevencinių paslaugų teikimą Telšių rajono gyventojams ir teikti socialinės priežiūros palydėjimo paslaugą jaunuoliams.

Antrame tikslu nustatytas 4 uždaviniai, kuriam įgyvendinti nustatytos 9 priemonės. Įgyvendintos 8 priemonės, neįgyvendinta 1 priemonė: patalpų remontas centre „Viltis“.

Trečiame tikslu nustatytas 1 uždavinys, kuriam įgyvendinti nustatytos 7 priemonės. Įgyvendintos 7 priemonės. Atliktas Nakvynės namų remontas, organizotos apsaugoto būsto paslaugos socialinės rizikos asmenims, pradėtos teikti socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos riziką patiriančių asmenų namuose.

Ketvirtame tikslu nustatytas 1 uždavinys, kuriam įgyvendinti nustatyta 9 priemonės. Įgyvendintos visos priemonės.

Penktame tikslu nustatyti 2 uždaviniai, kuriems įgyvendinti nustatytos 2 priemonės. Įgyvendintos abi priemonės

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Prioritetinės žmonių socialinės grupės:

- šeimos ir vaikai;
- globėjai (rūpintojai);
- asmenys su proto ir psichikos negalia;
- socialinės rizikos asmenys;
- asmenys su fizine negalia.
- senyvo amžiaus asmenys.

Prioritetinės paslaugų rūšys:

- atokvėpio paslaugų organizavimas;
- dienos socialinės globos paslaugų plėtra;
- trumpalaikės socialinės globos plėtra;
- bendrųjų socialinių paslaugų plėtra;
- socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo stiprinimas;
- pagalbos paslaugų globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams stiprinimas;

Prioritetinės paslaugų teikimo vietos:

- šeimoje;
- bendruomenėje;
- nestacionarių socialinių paslaugų įstaigoje (dienos centruose);
- bendruomeniniuose namuose;
- stacionarių paslaugų įstaigose (esamose struktūrose).

10. Priemonių planas 2023metams

Priemonių planas parengtas pagal prioritetines žmonių socialines grupes.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai, Eur/ m.	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1 tikslas. Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą šeimai ir vaikams				
Vykdyti socialinių paslaugų infrastruktūros plėtrą bei užtikrinti pagalbos organizavimą šeimai ir vaikams	Organizuoti prevencines socialines paslaugas šeimai ir vaikams	24680,0 VB(SB) 87030,0 ES (VB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių šeimos ir vaiko gerovės centras	Igalintas Telšių šeimos ir vaiko gerovės centras organizuoti ir teikti prevencines paslaugas. Įvykdyta kompleksinių paslaugų teikėjų partnerių atranka, pasirašytos jungtinės veiklos sutartys. Organizuotas bendras darbas su Telšių atviru jaunimo centru. Organizuotos ir suteiktos šeimos konferencijos pasalugos.
	Organizuoti vaikų dienos centrų veiklą ir užtikrinti priežiūros paslaugų teikimą juose	<u>NVO</u> 278600,00 VB(SB) 177600,00 SB <u>Telšių socialinių paslaugų centro</u> 32500,0 VB(SB) 71282,9 SB	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras, NVO	Vykdoma akredituotų socialinės priežiūros paslaugų teikimas vaikų dienos centruose. Veiklą vykdo Telšių socialinių paslaugų centras 4 vaikų dienos centruose ir 13 NVO vaikų dienos centrų. Suteikta paslaugų iki 563 vaikų ir jų šeimos narių. Baigtas Varnių Šv. Apaštalo Petro ir Pauliaus parapijos vaikų dienos centro „Valančiaus pastogė“ patalpų remontas. Padidinta vieno vaiko išlaikymo kaina iki 50 Eur/ mėn. ir vaikui su negalia – 80,0 Eur/ val. Planuojamas vaikų, lankančių dienos centrą ir gaunančių socialinės priežiūros paslaugas, skaičius 565.
Organizuoti ir stiprinti darbą su socialinių problemų turinčiomis šeimomis	Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą ir atvejo vadybos taikymą šeimose, auginančiose vaikus ir turinčių socialinių problemų	55398,48 (SB); 851500,0 VB(SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras, Telšių šeimų centras Akvalina	Suteiktos socialinės priežiūros šeimoms paslaugos 273 šeimoms. Suorganizuota 270 šeimų atvejo vadybos posėdžiai. Paslaugas teikia du paslaugų teikėjai, Telšių socialinių paslaugų centras ir Telšių šeimų centras Akvalina. Nuo 2022 m. rugsėjo mėn. paslaugos teikiams komandoje, kartu su individualios priežiūros specialistais. Jie teikia paslaugas šeimoms, kuriose auga vaikų iki 24 mėn. ir neįgaliųjų vaikų iki 36 mėn. amžiaus. Telšių rajono savivaldybėje iš (VB) lėšų skirta 9,5 individualios priežiūros specialistų etatų-išlaikymui, iš kurių 7,5 Telšių socialinės paslaugų-centrui, likusių 2 etatų lėšos numatytos Telšių šeimos centrui Akvalina.

	Organizuoti ir teikti intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas su apgyvendinimu ir apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugas	41324,88 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras	Apgyvendinta 20 šeimų, patirianti krizę, kuriose auga 37 vaikai Laikinuose šeimos namuose. Laikinuose šeimos namuose dirba 6 darbuotojai. Iš jų 1 socialinio darbo orgnizatorė, 1 socialinė darbuotoja, 4 socialinio darbuotojo padėjėjos.
Įgyvendinti tėvų globos netekusių vaikų socialinės globos bendruomenėje priemonės	Užtikrinti Globos centro veiklą	132807,70 SB 37090,34 ES(SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Globos centras	Sudaryta nauja Projekto partnerio sutartis. Užtikrinama Globos centro veikla. Finansavimas užtikrinamas iš SB 5,5 etato ir ES, išlaikant 3,5 etato. Vykdomas globos koordinavimas 79 globėjų šeimose 142 globos atvejai.
	Vykdyti Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą (toliau – GIMK)	33100,00 (SB) 19000,00 (SB(VB))	Globos centras	Fizinių asmenų, norinčių tapti globėjais (rūpintojais), budinčiais globotojais, tėvais (įvaikintojais), globėjais giminaičiais, šeimynų steigėjais, paieška, mokymų organizavimas ir viešinimas. Parengtos 6 globėjų (rūpintojų) šeimos, 1 budinčio globotojo šeima ir 1 šeima norinti įsivaikinti likusį be tėvų globos vaiką. GIMK programą įgyvendina 3 tarnybos atestuoti asmenys užimantys 2,5 etatus.
	Organizuoti tėvų globos netekusių vaikų laikinąjį apgyvendinimą ar laikinąją globą (rūpybą) budinčių globotojų (rūpintojų) ir globėjų šeimose	129300,00 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centro Globos centras	Organizuojamas tėvų globos netekusių vaikų apgyvendinimas - 3 budinčių globotojų šeimose, iki 9 tėvų globos netekusių vaikų vienu metu. Iš viso apgyvendinta ir paslaugos suteiktos iki 19 tėvų globos netekusių vaikų.
	Organizuoti ir stiprinti globą (rūpybą) be tėvų globos likusiems vaikams globėjų šeimose.	240400,00 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centro Globos centras	Planuojama, kad 2023 m. 3 ir daugiau vaikų globa bus organizuojama 9 šeimose, kuriose globojama iki 36 vaikų.
		20200,00 (SB)		Mokami pagalbos pinigai visiems globėjams (2 BSI, t.y. 96 Eur.), globojantiems 97 tėvų globos netekusiems vaikams. Pagalbos pinigai mokami iki kol globotinis mokosi, bet ne ilgiau negu iki 24 metų.

	Organizuoti nuo 16 m. iki 24 m.	4130,64 (SB) 15558,90 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Maltos ordino pagalbos tarnyba, Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Organizuota pasirengimo savarankiškam gyvenimui tėvų globos netekusiems vaikams ir socialinę riziką patiriančiose šeimos gyvenantiems jaunuoliams nuo 16 m. iki 24 m. amžiaus..Maltos ordino pagalbos tarnyba teikia akredituotas socialinės priežiūros – palydėjimo paslaugas jaunuoliams, kurios finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų Paslaugos suteiktos 15 jaunuolių, iš kurių 6 paslaugos teikiamos su apgyvendinimo paslauga. Palydėjimo paslaugas jaunuoliams teikia Telšių rajono vaiko ir šeimos centras.
	Organizuoti tėvų globos netekusių vaikų globą bendruomeniniuose vaikų globos namuose	172088,00 SB; 20200,00 LRVB(SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras, VšĮ „Kurkime vaikams rytojų“.	Užtikrintas trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centro bendruomeniniuose vaikų namuose 8 tėvų globos netekusiems vaikams, 12 vaikų – perkama VšĮ „Kurkime vaikams rytojų“.
2. tikslas. Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą asmenims su proto ir psichikos negalia bei jų šeimos nariams				
Organizuoti ir teikti pagalbą asmenims ir vaikams su proto ir psichikos negalia, jų šeimos nariams	Organizuoti socialines paslaugas mokyklinio amžiaus vaikams su negalia jų mokymosi atostogų laike		Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Organizuotos paslaugos iki 10 vaikų su negalia.
	Organizuoti atokvėpio paslaugas asmenų namuose	140083,20 SB 35020,80 asmenų įmokos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras, Telšių centras „Viltis“, NVO	Organizuotos atokvėpio paslaugos asmens namuose: 4 suaugusieji ir 2 vaikai su negalia.
	Užtikrinti neveiksnių asmenų psichinės sveikatos stebėseną bei vykdyti jų globėjų ir rūpintojų veiklos kontrolę	4,90 SB(VB) 3,00 SB	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius	Peržiūrėti teismo sprendimu tam tikrose srityse pripažintų neveiksnių asmenų (160) psichinės sveikatos būklės pokyčiai per 1 metus. Suorganizuoti globėjų ir rūpintojų veiklos patikrinimai dėl neįgalių asmenų globos (priežiūros).
Plėtoti nestacionarias socialines paslaugas asmenims su proto ir psichikos negalia bei jų šeimos nariams	Organizuoti dienos socialinę globą institucijoje	830000,00 SB 30793,00 SB(VB), 448300,00 LRVB(SB) 1664990,55 ES(SB) 46825,50 asmens įmokos 8600,00 KT 40000,00 P	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, Telšių centras „Viltis“	Organizuota dienos socialinė globa iki 45 asmenų ir trumpalaikė socialinė globa iki 5 parų iki 18 asmenų Telšių centre „Viltis“. Vykdomas ES finansuojamas projektas „Institucinės globos pertvarka asmenims su proto ir psichikos negalia“, rekonstruojamas Telšių centro „Viltis“ pastatas.

	Plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą pritaikant Savivaldybės pastatus ir didinant paslaugų įvairovę	5280,00 asmens įmokos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, NVO Žemaitijos psichinę negalią turinčių žmonių klubas "Telšių atjauta" ir Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija, VšĮ Sudoku	Įgyvendintas ES finansuojamas projektas ir teikiamos apsaugoto būsto paslaugos 4 asmenims su proto / psichikos negalia. Taip pat teikiama įdarbinimo su pagalba paslauga, pagalba priimant sprendimus bei socialinių dirbtuvių veikla Telšių rajone.
		99000,00 SB 19800,00 asmens įmokos	Žemaitijos psichinę negalią turinčių žmonių klubas "Telšių atjauta" ir Telšių sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	Organizuojama apgyvendinimo apsaugotame būste paslauga asmenims su proto / psichikos negalia. Planuojamas paslaugos gavėjų skaičius iki 30 asmenų.
Plėtoti stacionarias socialines paslaugas asmenims su proto ir psichikos negalia bei jų šeimos nariams bendruomenėje	Pirkti paslaugas bendruomeninius gyvenimo namuose asmenims pagal poreikį	16000,00 SB 42000,00 asmenų įmokos 145526,00 VB(SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius	Suteikti trumpalaikės socialinės globos paslaugas 1 asmeniui ir ilgalaikės socialinės globos paslaugas 6 asmenims VšĮ „Gyvenk kartu“.
	Vykdyti paslaugų bendruomenėje infrastruktūros plėtrą ir didinti paslaugų prieinamumą	377309,45 ES(SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Strateginio planavimo ir investicijų skyrius, Statybos ir urbanistikos skyrius, Telšių centras „Viltis“, NVO	Įgyvendinti ES lėšomis finansuojamą projektą „Institucinės globos asmenims su proto ir psichikos negalia pertvarka“: nupirkti 2 gyvenamieji namai ir pritaikyti grupinių gyvenimo namų veiklai 20 asmenų; nupirkti 3 butai apgyvendinimo apsaugotame būste paslaugai teikti 10 asmenų.
Organizuoti ilgalaikės socialinės globos paslaugas asmenims pagal poreikį	Užtikrinti trumpalaikės/ ilgalaikės socialinės globos institucijoje teikimą	733100,00 SB	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius	Perkamos trumpalaikės/ ilgalaikės globos paslaugos socialinės globos namuose 70 asmenų.
3 tikslas. Stiprinti socialinį darbą su socialinę atskirtį patiriančiais asmenimis				
Organizuoti socialinę pagalbą ir plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą socialinę atskirtį patiriantiems asmenims	Vykdyti socialinės rizikos asmenų apskaitą ir organizuoti būtiniausių pagalbą		Socialinės paramos ir rūpybos skyrius	Vedama socialinės rizikos asmenų apskaita, piniginė socialinė parama socialinės rizikos asmenims skiriama derinant piniginę ir nepiniginę formas.
	Užtikrinti socialinės rizikos asmenų būtiniausių socialinių poreikių tenkinimą	20000,00 VB (SB) 18000,00 ES (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras	Sudaryta patalpų nuomos sutartis 2023 m. Išdalinta paramos maisto paketais ir higienos prekėmis iki 4000 Telšių rajono gyventojų iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšų. Iš papildomų lėšų organizuoti ir apmokėti odontologo paslaugas iki 7 asmenų.

		20000,00 SB	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius	Organizuotas nemokamas maitinimas iki 150 asmenų rajone, įtraukiant bendruomenes. Nemokamą maitinimą kaimiškose seniūnijos organizuoti per socialinius projektus, siekiant įvertinti realų paslaugos poreikį.
		31570,00 SB	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius	Suorganizuotos higienos paslaugos socialinėje atskirtyje gyvenantiems asmenims (skalavimo paslaugos, asmeninės higienos paslaugos) per socialinius projektus. Įvertintas realus paslaugų poreikis.
	Įgyvendinti psichosocialinės pagalbos ir intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugų teikimą	24000,00 SB	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, VšĮ „Telšių krizių centras“, Telšių šeimų centras Akvalina, VšĮ „Via Animus“	Suteiktos akredituotos intensyvios krizių įveikimo pagalbos ir psichosocialinės pagalbos paslaugos iki 160 asmenų.
	Organizuoti paslaugas ir suteikti pagalbą grįžusiems iš įkalinimo įstaigų		Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, NVO	Suteiktos tarpininkavimo, informavimo paslaugos dėl socialinių paslaugų ir piniginių paramos gavimo bei kitų klausimų ir pagalbos teikimo - 7 gavėjams. Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius – 10.
	Plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą ir didinti prieinamumą	11644,12 SB 58760,1 asmenų įmokos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras. NVO	Suteikta laikino apnakvindinimo paslaugų 50 asmenims, apgyvendinimo nakvynės namuose – 24; asmeninės higienos paslaugos – 39.
	Organizuoti apsaugoto būsto paslaugą socialinės rizikos asmenims	10000,00 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, NVO	Suteikta apsaugoto būsto paslauga 5 asmenims.
4 tikslas. Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims, vaikams ir suaugusiems asmenims su fizine negalia				
Plėtoti ir stiprinti socialinių paslaugų teikimą senyvo amžiaus ir neįgaliams asmenims	Vykdėti socialinių paslaugų plėtrą ir didinti jų prieinamumą senyvo amžiaus ir neįgaliams asmenims	SB, asmens lėšos, kitos lėšos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, NVO	Suorganizuota pavėžėjimo paslaugos neįgaliams pritaikytu transportu. Paslaugas teikia 2 paslaugų teikėjai. Paslauga suorganizuota 500 asmenų
		169818,00 VB(SB) 72000,00 SB 14400,00 asmenų įmokos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras, NVO	Pagalbos pinigai mokami iki 10 asmenų. Suorganizuota asmeninė pagalba iki 110 neįgalių asmenų.
	Organizuoti akredituotas socialinės priežiūros pagalbos į namus ir laikino atokvėpio paslaugas asmens namuose	62136,00 SB 72000,00 asmenų įmokos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras, NVO	Paslaugas teikia 3 akredituotos organizacijos: Telšių socialinių paslaugų centras, VšĮ „Roviltė“, VšĮ „Nacionalinės socialinės integracijos institutas“. Paslaugos suteiktos iki 200 asmenų.

	Organizuoti dienos užimtumo ir dienos socialinės globos paslaugas dienos centre	120000,00 SB 120000,00 SB(VB) 48000,00 asmenų įmokos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių rajono senelių globos namai	Baigtas įgyvendinti projektas „Telšių dienos centro pritaikymas neįgaliųjų ir senyvo amžiaus asmenų poreikiams“. Pradėtos teikti dienos socialinės globos ir sociokultūrinės paslaugos asmenims su fizine negalia. Suteikta paslaugų ne mažiau 10 asmenų. Pradėtos teikti dienos socialinės globos ir trumpalaikės globos iki 5 parų per savaitę paslaugos senyvo amžiaus asmenims. Suteiktos paslaugos iki 10 senyvo amžiaus ir neįgalių asmenų; trumpalaikė socialinė globa iki 5 dienų per savaitę – iki 10 asmenų.
	Teikti apgyvendinimo paslaugas savarankiško gyvenimo namuose	117920,71 SB, 51300,00 asmenų įmokos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių rajono senelių globos namai	Suteikta savarankiško gyvenimo paslauga 35 asmenų Gedrimų savarankiško gyvenimo namuose.
	Organizuoti socialinę globą asmens namuose	ES, SB, SB (VB), asmens įmokos, kitos lėšos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Telšių socialinių paslaugų centras, NVO	Suteiktos socialinės globos paslaugos asmens namuose 176 asmeniui, iš jų: dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose – 110, integralios pagalbos – 58, trumpalaikės globos – 8.
	Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą institucijoje	SB, SB (VB), asmens įmokos, kitos lėšos	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, socialinių paslaugų įstaigos	Suteiktos laikino atokvėpio paslaugos – 0. Dienos socialinė globa – 8. Trumpalaikė socialinė globa: VPSPC – 14, Telšių rajono senelių globos namuose – 11.
	Organizuoti sakredituotas socialinės priežiūros socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje teikimą	169818,00 (VB), 72000,00 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, NVO	Akredituotas socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje paslaugas teikia 8 NVO, veiklose dalyvavo 326 neįgalūs asmenys.
	Vykdyti būsto ir aplinkos pritaikymo suaugusiems neįgaliesiems programą	107300,00 (SB(VB)); 40000,00 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Statybos ir urbanistikos skyrius	Pritaikyti 19 būstų senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims ir 1 būstas vaikui su negalia.
	Pritaikyti viešosios paskirties objektai ir atlikti remonto darbai socialines paslaugas teikiančiose įstaigose	78000,00 SB	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, Statybos ir urbanistikos skyrius	Pritaikyta ne mažiau kaip 2 objektai.
5 tikslas. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą ir socialinių darbuotojų profesinius gebėjimus				
Stiprinti NVO dalyvavimą	Užtikrinti socialinių projektų įgyvendinimą	40000,00 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, NVO	Įgyvendinti 7 socialiniai projektai.

Didinti socialinių darbuotojų profesinius gebėjimus	Organizuoti mokymus ir įgyvendinti kitas kvalifikacijos kėlimo priemones	10000,00 (SB)	Socialinės paramos ir rūpybos skyrius, socialines paslaugas teikiančios įstaigos.	Kvalifikacijos kėlimo mokymuose dalyvavo ir kvalifikaciją pakėlė ne mažiau kaip 20 darbuotojų.
--	--	---------------	---	--

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2022 metais

25 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa, iš jų:		6
1.1.	Asmenims su psichine ir proto negalia	Valstybiniai socialiniai globos namai	4
1.2.	Senyvo amžiaus asmenys ir asmenys su fizine negalia	Privatūs socialinės globos namai	3
2.	Kitos socialinės paslaugos, iš jų:		2
2.1.	Gydymas nuo priklausomybės psichoaktyviomis medžiagomis	Psichosocialinės reabilitacijos centras (NVO)	2
4.	Iš viso		8

IV. FINANSAVIMO PLANAS

26 lentelė

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai ³⁰

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas			Pagal planines išlaidas		
		2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, tūkst. Eur	2895,9	3324,8	4125,3	4636,1	6856,1	7295,3
1.1.	palyginti su bendru savivaldybės biudžetu, proc.	4,6	5,8	12,62	12,23	12,23	12,23
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, tūkst. Eur, iš jų:	1317,0	1607,04	2467,2	2073,6	2968,2	3168,2
2.1.	socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti, tūkst. Eur	345,2	426,8	579,4	851,5	722,8	722,8
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti, tūkst. Eur	717,3	935,0	1469,5	776,7	1800,0	2000,0
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokoms, tūkst. Eur	254,5	245,2	418,3	445,4	445,4	445,4
3.	Valstybės biudžetas (kita tikslinė dotacija), tūkst. Eur	203,8	504,8	1102,8	1153,1	758,9	754,9
4.	Bendrosios dotacijos kompensacija VB(BDK), tūkst. Eur	18,5	18,7	21,7	20,2	-	-
5.	ES struktūrinių fondų lėšos, tūkst. Eur	357,7	757,3	682,0	2340,2	22,8	-
6.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas, tūkst. Eur	372,3	391,9	479,8	539,0	575,1	872,0
7.	Kitos lėšos, tūkst. Eur	2,7	12,0	4,6	16,5	8,1	8,5
8.	Iš viso tūkst. Eur	5167,9	6616,54	8883,4	10778,7	11189,2	12098,9

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

Socialinės paslaugos yra finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto, valstybės išdo lėšų, taip pat asmens pajamų bei ES fondų.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

Socialinės paslaugos iš savivaldybės biudžeto finansuojamos:

- tiesioginio finansavimo būdu;
- finansuojant programas;
- perkant paslaugas;
- finansuojant projektus.

³⁰ Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės Socialinės paramos įgyvendinimo programos tikslų, uždavinių, priemonių ir išlaidų suvestinė.

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos (tūkst. Eur)	
		2022 m. faktas	2023 m. planas
1.	Socialinių paslaugų pirkimas ³²	10,20	3,00
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas iš jo:	2929,90	3686,40
2.1.	savivaldybės pavaldumo įstaigoms	2148,4	2622,40
2.2.	įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis ³³	762,4	1034,80
2.3.	nevyriausybinių organizacijų įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis ³⁴	19,10	29,20
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybiniams ir kitoms organizacijoms socialiniams projektams finansuoti ³⁵	78,70	71,0
4.	Socialinių paslaugų programų finansavimas ³⁶	279,30	362,50
5.	Iš viso:	3298,10	4122,90

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Kasmet yra didinamas darbo užmokestis socialiniams darbuotojams bei socialinių darbuotojų padėjėjams iš valstybės biudžeto. Darbo užmokestis didinamas socialines paslaugas teikiančiose biudžetinėse įstaigose. Su akredituotais socialinių paslaugų teikėjais yra sudaromos sutartys ir lėšos pervedamos už faktiškai suteiktas paslaugas. Senstant visuomenei socialinių paslaugų poreikis didėja, todėl yra plėtojama ir socialinių paslaugų infrastruktūra, kaip ir daugėja šioje sistemoje dirbančių darbuotojų.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatyty priemonių finansavimu

Socialinių paslaugų planas rengiamas ir numatomos įgyvendinti priemonės atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes. Senstant gyventojams ir daugėjant išlaikytinių, Savivaldybė nėra pajėgi išplėtoti socialinių paslaugų infrastruktūros taip, kad būtų patenkinti visų socialinių grupių poreikiai. Todėl siekiama dalį priemonių įgyvendinti iš ES fondo ir kitų galimų finansavimo šaltinių.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Savivaldybėje socialinės paslaugos yra vystomos įvertinus gyventojų poreikius ir faktines finansines galimybes. Paslaugos yra vystomos tolygiai ir vadovaujantis pagrindiniais šalies dokumentais, reglamentuojančiais socialinių paslaugų organizavimą ir teikimą. Socialinių paslaugų teikimo galimybių teikti socialines paslaugas Telšių rajone palyginimas su socialinių paslaugų išvystymo normatyvais pateiktas 26 lentelėje. Vertinant socialinių paslaugų išvystymą su nustatytais normatyvais teigtina, jog paslaugos teikiamos visoms asmenų grupėms, siekiant patenkinti jų poreikius. Daugiau negu nustatytas normatyvas išvystytos paslaugos senyvo amžiaus asmenims į namus, apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose, trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa. Nepakankamai užtikrinama socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas suaugusių asmenų namuose, kaip ir nepakanka ssavarankiško gyvenimo namų socialinės rizikos asmenims. Tačiau akreditavus įstaigas paslaugoms teikti 2021 m. pabaigoje, paslaugos bus organizuojamos pagal faktinį poreikį. Yra sukurtos galimybės gauti dienos socialinę globą dienos centruose, tačiau arba poreikio nėra, arba nesinaudojama šia paslauga. Įvertinta, jog nepakankamai teikiamos socialinės priežiūros paslaugos riziką patiriančių šeimų vaikams vaikų dienos centruose. Tačiau nebuvo akcentuotina, jog būtina identifikuoti šiai grupei teikiamų paslaugų būtinumą, todėl rodiklis žemesnis, tačiau reali situacija atitinka normatyvus. Nepakanka paslaugų negalių turintiems vaikams ir jų šeimos nariams. Būtina plėtoti paslaugų infrastruktūrą negalių turintiems vaikams, proto ir psichikos negalios žmonėms, rizikos asmenims ir jų šeimos nariams.

³¹ Telšių rajono savivaldybės Socialinės paramos įgyvendinimo programos tikslų, uždavinių, priemonių ir išlaidų suvestinė.

³² Psichologinės ir krizių įveikimo pagalbos pirkimas, išvadų asmens gebėjimams įvertinti rengimo paslaugų pirkimas.

³³ Socialinės globos šeimoje finansavimas; socialinių paslaugų finansavimas.

³⁴ Socialiai remtinų asmenų nemokamo maitinimo užtikrinimas.

³⁵ Socialinių projektų ir reabilitacijos projektų finansavimas.

³⁶ Europos pagalbos skurstantiems programa; Neįgaliųjų darbinio užimtumo rėmimo programa, Dienos centrų infrastruktūros plėtros ir veikos finansavimo programa; Būsto pritaikymo ir viešosios aplinkos pritaikymo neįgaliesiems programos; Socialinių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo ir kvalifikacijos kėlimo programa.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Ivertinant faktinę situaciją ir socialinių paslaugų poreikio tenkinimą, numatoma 3 metų socialinių paslaugų plėtros vizija pagal atskiras socialines grupes:

Šeimoms ir vaikams:

- įgyvendinti kompleksai teikiamų paslaugų teikimą šeimai ir vaikams;
- įgyvendinti bendruomeninių namų steigimo projektą; pereiti nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų šeimai ir vaikui;
- stiprinti globėjų (rūpintojų) paiešką ir užtikrinti socialinės globos šeimoje finansavimą;
- stiprinti tarpsektorinį bendradarbiavimą, nevyriausybinių sektoriaus, bendruomenės įsitraukimą į šeimos stiprinimą.

Suaugusiems asmenims su negalia ir jų šeimoms:

- plėtoti socialines paslaugas asmenims su proto ir psichikos negalia šeimoje ir bendruomenėje pereinant nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų;
- stiprinti socialinių paslaugų teikimą asmenims su fizine negalia bendruomenėje įtraukiant į paslaugų teikimą bendruomenės narius;
- skatinti privataus ir nevyriausybinių sektoriaus įsitraukimą į paslaugų teikimą.

Senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms:

- skatinti senyvo amžiaus asmenis dalyvauti dienos centrų veikloje, sudarant galimybes jų šeimos nariams aktyviau dalyvauti darbinėje rinkoje;
- skatinti privačią iniciatyvą steigti privačius senelių globos namus;
- skatinti paslaugų teikimą bendruomenėse, stiprinant bendruomeniškumą, nevyriausybinių sektoriaus įsitraukimą.

Socialinės rizikos suaugusiems asmenims:

- kurti kompleksinių socialinių paslaugų sistemą, orientuotą į asmens įgalinimą pačiam spręsti savo problemas, skatinant integraciją į darbo rinką, integraciją į visuomenę;
- stiprinti pagalbos teikimą socialinės rizikos asmenų aplinkoje gyvenantiems asmenims, šeimos nariams;
- stiprinti tarpsektorinį bendradarbiavimą, nevyriausybinių sektoriaus ir bendruomenės įsitraukimą.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Per 3 metus planuojama plėsti:

Šeimoms ir vaikams:

- bendruomenines paslaugas tėvų netekusiems vaikams;
- psichologinės pagalbos ir smurto prevencijos sistemą;
- socialinių įgūdžių ugdymą savarankiško gyvenimo namuose.

Asmenims su proto ir psichikos negalia:

- socialinės globos ir atokvėpio paslaugas asmens namuose, atokvėpio ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas institucijoje;
- grupinių gyvenimo namų veiklą;
- apgyvendinimo apsaugotame būste paslaugas.

Socialinės rizikos asmenims:

- bendrųjų socialinių paslaugų teikimą bendruomenėje;
- apgyvendinimo apsaugotame būste paslaugas;
- socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas.

Senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims:

- grupinius gyvenimo namų veiklą bendruomenės ir NVO iniciatyva kaimiškose seniūnijose;
- privataus paslaugų teikėjo sektoriaus įsikūrimą.

18. Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų socialinėms paslaugoms teikti, augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Savivaldybės 2022 m. biudžete planuojama 7,61 proc. viso biudžeto lėšų skirti socialinėms paslaugoms organizuoti ir teikti, o tai 16,8 proc. daugiau negu 2021 m. Socialinėms paslaugoms 2023 m.

ir 2024 m. planuojama skirti po daugiau kaip 6 proc. bendro Savivaldybės biudžeto lėšų. Tačiau faktinis lėšų poreikis nustatomas kasmet tik įvertinus demografinius rodiklius, paslaugų poreikį, išorės veiksniai ir Savivaldybės finansines galimybes.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Savivaldybėje parengtas ir patvirtintas Telšių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas iki 2030 m. Taip pat parengtas Telšių rajono savivaldybės socialinis žemėlapis. Šiuose dokumentuose yra įvertinta esama faktinė situacija, iškelti nauji tikslai, nustatyti jiems pasiekti uždaviniai ir numatytos priemonės. Kai kurias numatytas priemones bus siekiama įgyvendinti ir 2022 m.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

8 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Apsaugotas socialinis būstas asmenims su proto ir psichikos negalia	2
Grupinio gyvenimo namai asmenims su proto ir psichikos negalia	5
Trumpalaikės socialinės globos / atokvėpio paslaugos senyvo amžiaus / neįgaliams asmenims	15
Ilgalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus / neįgaliams asmenims	20
Psichosocialinės pagalbos paslaugos psichosocialinės pagalbos centruose socialinės rizikos asmenims	2

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūrą vykdo Savivaldybės administracijos direktorius, Socialinės paramos ir rūpybos skyriaus vedėjas, Socialinės paramos ir rūpybos skyriaus vedėjo pavaduotojas (socialinėms paslaugoms).

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo vertinimas atliekamas du kartus per kalendorinius metus. Gauti rezultatai analizuojami ir aptariami susitikimuose su paslaugų teikėjais, esant poreikiui paslaugų teikėjai informuojami raštu. Taip pat aptariama su Savivaldybės administracijos vadovais ir Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus vedėju. Įverinus ir patarus gautus rezultatus yra rengiami atitinkami dokumentai, sprendimų projektai.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė atliekama rengiant ateinančių metų Socialinių paslaugų planą. Teikiamų paslaugų efektyvumas vertinamas pagal socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijus, patvirtintus Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“.

29 lentelė³⁷

Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimas

Eil. Nr.	Kriterijus	Rodiklis	
		2022 m.	2023 m.
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos per metus socialinėms paslaugoms, tenkančios vienam savivaldybės gyventojui, Eur	84,20	117,42

³⁷ Telšių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir rūpybos skyrius

2.	Valstybės skirtų dotacijų santykis su savivaldybės biudžeto lėšomis, skiriamomis socialinėms paslaugoms, proc.	39,0	30,9
3.	Vietų skaičiaus stacionariose socialinių paslaugų įstaigose santykis su vietų skaičiumi (maksimaliu lankytojų skaičiumi per dieną) nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose (laikino gyvenimo namuose, dienos socialinės globos centruose, savarankiško gyvenimo namuose, socialinės priežiūros centruose)	1/ 5,74	1,825
4.	Socialinių paslaugų (įskaitant bendrąsias socialines paslaugas) gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi, proc.	4,78	5,94
5.	Socialinės globos ir socialinės priežiūros gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi, proc.	4,3	2,4
6.	Regioninių socialinių paslaugų gavėjų skaičiaus santykis su kitų socialinių paslaugų (išskyrus bendrąsias socialines paslaugas) gavėjais	16/2085	18/2345
7.	Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje, tenkantis 10 tūkst., savivaldybės gyventojų	71,0	79,0
8.	Socialinių paslaugų poreikio patenkinimo procentas (asmenų (šeimų), kuriems patenkintas socialinių paslaugų poreikis, santykis su asmenų (šeimų) skaičiumi, kuriems įvertintas socialinių paslaugų poreikis)	98,78	99,10

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Telšių rajono savivaldybės taryba 188657897, Teisės aktų informacinė sistema
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Telšių rajono savivaldybės 2023 metų socialinių paslaugų plano patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-03-30 Nr. T1-88
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kęstutis Gusevas, Meras
Sertifikatas išduotas	KĘSTUTIS,GUSEVAS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-04-04 22:15:37
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žyme nurodytas laikas	2023-04-04 22:15:50
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-08-28 - 2025-08-27
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	eSeimas. Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), versija 1.2.101
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metadata entry "Index of the case (volume) the document is assigned to" must be specified Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-04-06)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=50d13460d21411ed9b3c9397e1236c2a
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-04-06 01:28:02 TAIS